

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Teologická fakulta
Katedra pedagogiky

Bakalářská práce

PASTORACE KOMUNITY NOE

Vedoucí práce: Doc. Mgr. Michal Kaplánek, Th.D.

Autor práce: Mgr. Hana Plavcová

Studijní obor: Pastorační asistent

Ročník: IV.

2007

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně s využitím uvedených pramenů a literatury.

Hana Plavcová

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Doc. Mgr. Michalu Kaplánkovi, Th.D. za čas, který mi věnoval, za cenné podněty, připomínky a metodické vedení práce.

Děkuji také všem, kteří mě při psaní práce povzbuzovali a psychicky podporovali, nejvíce pak všem členům Komunity Noe a G. Černému.

OBSAH

ÚVOD	5
1 KOMUNITA NOE	6
1.1 Historie vzniku Komunity Noe	6
1.2 Místo realizace	6
1.3 Personální složení Komunity Noe	7
1.4.. Občanské sdružení.....	8
2 POPIS PASTORAČNÍ ČINNOSTI KOMUNITY NOE	8
2.1 Cílová skupina	9
2.2 Cíle pastorační činnosti	10
2.2.1 Obecné cíle	10
2.2.2 Konkrétní cíle	11
2.3 Vlastní popis pastoračních aktivit	12
2.3.1 Volnočasové aktivity a osobnostně-formační pobyty pro mládež	13
2.3.2 Individuální pobyty	18
2.3.3 Aktivity pro obec	18
2.4 Způsob práce	19
2.5 Finanční zabezpečení PP KN	20
3 TEOLOGICKÁ KRITÉRIA PASTORAČNÍ PRÁCE S MLÁDEŽÍ	20
3.1 Pastorace	21
3.2 Inkulturační princip jako teologické východisko pastorace	21
3.3 Kritéria pastorační práce s mládeží	22
4 ANALÝZA PASTORAČNÍHO PROJEKTU KOMUNITY NOE	24
4.1 Kritérium společného jazyka	25
4.2 Nabídka spirituality	25
4.3 Kritérium individualizace	28
4.4 Kritérium personální a věcné nabídky	29
5 DOPORUČENÍ	30
6 ZÁVĚR	32
Seznam použitých zdrojů	34
Seznam příloh	36
Přílohy	37

ÚVOD

Tato bakalářská práce je pokusem přispět k dosavadním pastorálně-teologickým analýzám, které se věnují práci katolické církve s mládeží, konkrétním popisem pastoračních aktivit, tak, jak je provádí Komunita Noe, která působí v Holostřevěch na Tachovsku.¹

Cílem práce je popsat pastorační činnost Komunity Noe, podrobit ji pastorálně-teologické analýze a na jejím základě pak doporučit kroky, které by ji pomohly prohloubit.

V první části práce autorka stručně seznamuje s historií Komunity Noe, jejím personálním složením, prostředím, ve kterém komunita pastoračně působí. Poté popisuje cílovou skupinu, na níž je pastorační činnost zaměřena, a současné cíle projektu. Další část je pak věnována seznámení s konkrétními aktivitami a způsoby práce, které komunita zvolila, aby naplňovala své cíle. Tento popis pastorační činnosti Komunity Noe (PČ KN) se opírá o dokumenty, které zachycují dosavadní činnost KN (výroční zprávy, stanovy organizace, hodnotící zprávy) a o vlastní zkušenosti autorky, která v komunitě pastoračně působí.

V druhé části práce pak autorka, na základě inkulturačního přístupu, jenž zvolila jako východisko, stanovuje kritéria pastorační práce s mládeží. Vychází přitom z odborné literatury, která systematicky zpracovává problematiku pastorační práce mládeže v současné době. Zejména pak z prací Michaela Martinka *Ztracená generace?* Svitavy: Trinitas, 2006. ISBN 80-86885-14-3, Michala Kaplánka *Pastorace mládeže*, Praha: Salesiánská provincie, 1999, dokumentu Společné synody německých biskupů *Ziele und Aufgaben kirchlicher Jugendarbeit*² a dalších.

Na základě těchto kritérií pak autorka podrobuje popsanou pastorační činnost Komunity Noe pastorálně - teologické analýze. K tomu využívá též výsledky analýzy SWOT, kterou KN provedla v dubnu 2007.

V závěru práce pak navrhuje možnosti dalšího rozvoje a prohloubení pastorační činnosti Komunity Noe, spolu s kroky, které by k němu mohly vést.

---

¹ Vyzývá k tomu M. MARTINEK, když pastorálně-teologickou analýzu církevní práce s mládeží, kterou provádí ve své knize *Ztracená generace?*, považuje „za úvod k širšímu zkoumání, které by mělo stavět nejen na rozboru textů, ale také na přímém průzkumu pastorační reality.“ MARTINEK, M. *Ztracená generace?* str. 16.

² Pracujeme s překladem M.Kaplánka, který je uveden v knize KAPLÁNEK, M. *Pastorace mládeže*. Praha 1999, str.104 n.

1 KOMUNITA NOE

Abychom mohli lépe popsat pastorační činnost Komunity Noe, je potřeba zmínit se o počátcích a místě jejího působení, jejím současném personálním obsazení. Do této kapitoly je také zařazen popis právního a finančního zabezpečení projektu.

1.1. Historie vzniku Komunity Noe

Na začátku 90. let se v Plzni začala formovat proměnlivá a postupně se zvětšující skupina lidí různého povolání, věku i konfese, kteří v rámci katolické církve založili křesťanské společenství Noe. Z něj (ale i z širšího okruhu přátel) potom vykrystalizovala skupina sedmi lidí, kteří chtěli žít komunitním způsobem života – společně hledat cestu duchovního růstu, sloužit, být k dispozici potřebným. Tak vznikla Komunita Noe.³

Místo, kde by tento svůj záměr mohla realizovat, našla v areálu bývalé barokní fary v obci Holostřevy. V těsné blízkosti fary stojí kostel, jež Komunita Noe spravuje. V roce 1998 tedy Komunita Noe přesunula směr svého působení⁴ sem a spolu s přáteli a různými mládežnickými společenstvími začala dům brigádnicky opravovat. V roce 1999 jej získala do vlastnictví.

Za pomoci grantových zdrojů se pak do roku 2003 podařilo opravit část domu tak, aby se do něj mohli nastěhovat čtyři⁵ členi komunity. Pro všechny z nich to byl důležitý životní krok, neboť znamenal opustit zázemí města, jít žít do „spartánských“ podmínek, do neznáma, pro některé i změnit pracoviště.

Tito lidé zaštiťují a koordinují všechny aktivity, které v Holostřevěch probíhají. Zároveň řídí průběžně probíhající rekonstrukci domu, jenž je památkově chráněn. Do současné doby bylo opraveno první patro objektu, kde jsou byty členů komunity, opravuje se přízemí, ve kterém probíhají všechny aktivity.

1.2 Místo realizace

Obec Holostřevy leží na území tzv. Sudet. Ves má v současné době asi 130 obyvatel a je spravována Městským úřadem v 8 km vzdáleném Boru u Tachova (město s asi 3000 obyvateli). Pro dnešní podobu obce byla nejvýznamnější doba po 2. světové válce, kdy bylo

---

³ Podrobnější příběh o založení komunity je možné nalézt na <http://www.komunitanoe.cz/komunita/index.html>

⁴ Do té doby pořádala různé víkendové aktivity pro mládež hlavně na faře v Domaslavi.

⁵ Z původní skupiny 7 lidí zůstali díky vysokému nároku u svého rozhodnutí pouze 4.

původní obyvatelstvo vysídleno, čímž zanikla stávající sociální struktura. V období komunismu zde navíc došlo podobně jako v celém regionu k celkovému (zejména hospodářskému) úpadku. Tento proces, který se nepodařilo zvrátit ani po roce 1989, vedl k řadě negativních jevů:

Církevní a duchovní život se zde prakticky nevyskytoval, fara nebyla obydlena více než 20 let, nekonaly se zde bohoslužby a nescházelo se žádné křesťanské společenství. Celý region je přitom jedním z nejméně religiózních v Evropě a hodnoty evangelia, zprostředkované vhodným způsobem naléhavě postrádá.

Do začátku působení Komunity Noe zde téměř neexistovaly společenské aktivity – není zde obecní úřad, chybělo zázemí pro vznik přirozeného sociálního centra.

Vzhledem k pastoračnímu záměru bylo jedním z důležitých kritérií výběru místa působení komunity také blízkost města Plzně.⁶

1.3 Personální složení Komunity Noe (pastoračního týmu)

Na podzim 2004, po roce společného života, se složení komunity proměnilo, dva lidé (rodina) se odstěhovali⁷, do komunity pak přišli dva noví lidé („singles“). V současné době žije v domě Komunity Noe pět dospělých, z toho jsou dvě rodiny a jeden člověk svobodný, jedna z rodin má tři malé děti.

Každý z těchto lidí má na starosti nějakou oblast, kterou se podílí na společné službě komunity. V současnosti v domě žijí a působí:

Mgr. Robert Frouz (* 1968) – vedoucí komunity, řídí a koordinuje komunitu i pastorační aktivity, duchovně doprovází mladé lidi. Roku 2006 byl vysvěcen na jáhna. Je zaměstnán u plzeňského biskupství a externě jako učitel na gymnáziích ve Stříbře a v Plzni. Kvalifikace: absolvoval FF UK v Praze - obor ČJ a literatura, politologie, TF JU v ČB – obor pastorační asistent.

Mgr. Hana Plavcová (*1972) – koordinuje organizační a programové zabezpečení aktivit, stará se o fundraising, pastorační činnost s mládeží. Je zaměstnaná jako učitelka na gymnáziu ve Stříbře.

---

⁶ Holostřevy jsou od Plzně vzdáleny asi 40 km, dopravně jsou poměrně dobře dostupné. V pastoračním záměru šlo o to, aby se mohlo vzniknout centrum pro víkendové aktivity mládeže z farnosti Plzeň – Severní předměstí.

⁷ Zjistili, že nejsou v současné době schopni dostát vysokým nárokům života v domě, proto se po společné domluvě s členy komunity a poradě s tehdejší duchovním supervizorem komunity vrátili zpátky do Plzně.

Kvalifikace: absolvovala FF UK v Praze - obor ČJ a literatura, pedagogika, dokončuje studium na TF JU v ČB – obor pastorační asistent. Absolventka výcviku systemické terapie (ISZ Praha), kursu Lektorské dovednosti a kursu RWTC (kritické myšlení).

Mgr. Jan Pechar (*1970) – koordinuje stavební rekonstrukci objektu, stará se o technické zázemí, správu domu. Je zaměstnán u KÚ PK v projektu Šance pro budoucnost.

Kvalifikace: absolvoval KTF v Praze.

Ing. Markéta Frouzová (*1971) – stará se o rodinné zázemí komunity, koordinuje programy pro mladé rodiny. Tč. je na mateřské dovolené.

Kvalifikace: absolvovala fakultu strojní ZČU.

Mgr. Terezie Pecharová (*1976) – do Holostřev se vdala v září 2006, svou roli v komunitě teprve hledá.

Kvalifikace: absolvovala PF UK Praha – obor biologie, rodinná výchova, v současnosti studuje DAMU Praha - obor výchovná dramatika.

Komunita je otevřená, jejím členem se může stát každý člověk, který v sobě objeví povolání žít v komunitě, účastní se aktivit a života komunity a všichni dosavadní členi s jeho přijetím souhlasí.

1.4 Občanské sdružení

Právně je činnost Komunity Noe zastřešena občanským sdružením, které bylo založeno v r.1998.⁸ Pod jeho hlavičkou probíhá veškerá činnost komunity. Členství v o.s. je rozděleno na tzv. řádné členy, kterými jsou lidé žijící v Holostřevech, a tzv. přidružené členy, k nimž patří okruh nejbližších spolupracovníků a přátel Komunity Noe, kteří mají s činností KN již dlouhodobé zkušenosti. Někteří z nich pocházejí z původního společenství Noe, někteří jsou pravidelnými účastníky aktivit.

2 POPIS PASTORAČNÍ ČINNOSTI KOMUNITY NOE

V této kapitole popíšeme cílovou skupinu pastoračního projektu Komunity Noe, stanovíme jeho cíle. Poté se budeme věnovat popisu jednotlivých aktivit a metod, které KN zvolila, aby vytyčené cíle naplňovala. Zařadili jsme sem i informaci o finančním zabezpečení celého projektu.

---

⁸ Stanovy občanského sdružení Komunita Noe, VS/1-1/35778/98-R.

2.1. Cílová skupina

Cílovou skupinou pastorační činnosti Komunity Noe je mládež.⁹ Z hlediska psychologického se jedná o *mládež dospívající* (cca 30% účastníků), z hlediska sociologického pak o *mládež dospělou* (cca 70% účastníků).¹⁰ Tyto skupiny se při některých aktivitách potkávají, některé aktivity jsou však určeny vždy jen jedné z nich, neboť způsob komunikace a metod práce s těmito skupinami se liší.

Pro přesnější popis cílové skupiny a následnou analýzu je důležité poznamenat, že také z hlediska vzdělání, místa bydliště, podoby původní rodiny, sociální situace, příslušnosti k různým subkulturám, tj. dalším rozlišujícím charakteristikám mládeže, je cílová skupina PČ KN velmi *různorodá*. O některých z těchto rozlišujících charakteristik se zmíníme podrobněji.

Vzhledem k převažujícím zájmům a životnímu stylu můžeme říct, že cílová skupina PČ KN patří (ve srovnání s celkem mladé populace v ČR) spíše k menšině. Mnozí z cílové skupiny nejsou konzumně zaměřeni, zajímají se o hodnoty nemateriální a svůj volný čas často naplňují kreativními činnostmi.

Pro popis pastoračního projektu je důležité uvést i *religiozitu* cílové skupiny. Velká část lidí z cílové skupiny PČ KN sama sebe označuje jako nevěřící, i když (často nevědomě) hledá hodnoty, které člověka přesahují a které souvisejí s hledáním smyslu vlastního bytí.¹¹ Pro potřebu této práce je nazveme „*hledači*“.¹² Mnozí z nich se aktivit Komunity Noe začali účastnit díky osobnímu setkání s členy KN během jejich pedagogické praxe na středních a vysokých školách. Jiní se o aktivitách KN dozvěděli od svých přátel či se s nimi někdy zúčastnili některé z akcí pořádaných komunitou.

Do cílové skupiny PČ KN patří také *mladí křesťané*. Ti přijíždějí do Holostřev spíše ve skupinách (tzv. společenstvích katolické mládeže), se kterými někteří z členů komunity systematicky pracují ve spřátelené farnosti Plzeň – Severní předměstí. K nim můžeme

⁹ Pojem *mládež* bývá v odborné literatuře vymezován zpravidla ze tří hledisek – z právního, psychologického a sociologického. Pro charakterizaci cílové skupiny pastorační činnosti Komunity Noe jsme vybrali hledisko psychologické - je charakterizováno především hledáním vlastní identity a smyslu života (tzv. *mládež dospívající*), a hledisko sociologické, v němž je mládí ohraničeno na jedné straně odchodem ze základní školy a na straně druhé převzetím plné zodpovědnosti za vlastní existenci (nalezení domova, ekonomická soběstačnost, vlastní rodina, církevní sliby, atd.) (tzv. *mládež dospělá*).

¹⁰ V některé literatuře se ohledně této skupiny setkáváme s pojmem *fenomén prodlouženého mládí*. Jedná se o nový společenský jev, který Komunita Noe zahrnuje do své pastorační činnosti. „Fenomén prodlouženého mládí se stává jedním z důležitých projevů změny paradigmat v naší kultuře, klíčovým prvkem k poznání a pochopení hodnotového systému i religiozity současné mládeže a zároveň nepřehlédnutelnou výzvou k změně pastorační mentality v církvi.“ IN: MARTINEK, M. *Ztracená generace?* str.30.

¹¹ Podle typologie, kterou uvádí MARTINEK (SROV. MARTINEK, *Ztracená generace?*, str. 68 n.) můžeme tyto lidi přiřadit ke skupině, která sama sebe označuje jako nevěřící, ale která je otevřena duchovním hodnotám; případně do skupiny příslušníků jiných náboženských směrů s různým vztahem ke křesťanství.

¹² I přes velkou různost se u nich často projevují společné duchovní prvky, které korespondují s křesťanskou spiritualitou - nedůvěra v racionalismus, uvědomění si sounáležitosti s přírodou, hledání postmaterialistického způsobu života, potřeba nalezení osobní spirituality.

přiřadit i skupinu tzv. animátorů mládeže¹³, lidí, kteří v této farnosti vedou skupiny svých pouze o několik let mladších vrstevníků. I s nimi členové KN pravidelně a systematicky pracují.¹⁴ Aktivit Komunity Noe se však zúčastňují i křesťané z nekatolických společenství.

Specifickou skupinou, která se zpravidla účastní jen aktivit přímo pro ni určených, je *skupina místních dětí a mládeže*. Od výše zmiňovaných mladých lidí z cílové skupiny se ve většině hledisek odlišuje: věkově jsou mladší, jejich zájmy můžeme označit jako typicky konzumní, volný čas tráví buď neorganizovaným pobytem venku nebo pasivně u televize, počítače, aj., otázky hledání smyslu, spirituality neřeší.

2.2 Cíle pastorační činnosti

„Jděte do celého světa a kaďte evangelium všemu stvoření. Kdo uvěří a přijme křest, bude spasen, kdo však neuvěří, bude odsouzen.“ (Mk 16,15)

K základnímu poslání církve patří podle Ježíšova příkladu vést lidi ke spáse, a proto se i její služba orientuje na spásu člověka. Komunita Noe je součástí církve a chce se podílet na tomto poslání. Jejím základním pastoračním cílem, z něhož se pak odvíjejí všechny cíle další, je tedy *inspirovat lidi*, se kterými pracuje, *k hledání spásy*.

Tento základní cíl by měl být naplňován v jednotlivých oblastech, které jsou popsány v cílích obecných.

2.2.1 Obecné cíle

Cílem Komunity Noe je vést *autentický křesťanský život*. Žít v nejvyšší možné míře plnosti vše, co patří ke křesťanské existenci: vytvářet domov a společenství – jako místo pokoje a spočinutí (koinonia), svědčit vlastním životem (martyria), modlit se, slavit svátosti (leiturgia), pomáhat potřebným, být solidární, otevření (diakonia) – k tomu patří i aktivní zájem o svět, ve kterém žije.

Komunita Noe chce *inspirovat* mladé lidi, aby chtěli *hledat Boha* a napomáhat jim, aby ho nacházeli. (Nebo lépe, aby se jím nechali najít - aby pochopili, že nejhlubší volání jejich srdce je voláním Boha, a učili se mu porozumět.) Chce pomáhat mladým lidem *k nalezení jejich duchovní identity*. Tzn. objevovat jejich vlastní vnitřní hodnotu, nalézat sebe

---

¹³ De facto se jedná o mladé pastorační pracovníky, kteří koordinují činnost společenství mládeže ve farnosti Plzeň – Severní předměstí.

¹⁴ Více – viz str. 18.

sama (své dary, schopnosti) a tak naplňovat své životní poslání. To vše podle vzoru Krista, neboť v něm je plnost lidství.¹⁵

Cílem Komunity Noe je ukazovat mladým lidem *subjektivní rozměr náboženství*. Umožňovat jim, aby poznali, že křesťanská spiritualita není v současném světě cizím prvkem, ale že je blízka i jejich duchovním zkušenostem a že i přes svou náročnost může být účinnou pomocí pro kvalitu jejich života.¹⁶

Na této cestě chce Komunita Noe mladé lidi *doprovázet*.

2.2.2 Konkrétní cíle

K dosažení obecných cílů si Komunita Noe stanovila tyto konkrétní cíle, ze kterých vychází její pastorační činnost:

1. Napomáhat *všestrannému rozvoji a osobnímu růstu* osobnosti mladého člověka

a) v oblasti duchovní a etické

- pomáhat mladým lidem objevovat Boha uprostřed tohoto světa a jeho kultury, tj. rozpoznávat duchovní hodnoty ve svém vlastním životě
- vést je k objevování a rozvoji vlastní spirituality, hledání a objevování vlastního smyslu života
- pomáhat jim ujasňovat si hodnotovou orientaci
- naplňovat konkrétním obsahem pravdy víry, jež učí církvev – hledat (a používat) takový jazyk, který bude mladým lidem srozumitelný
- klást důraz na emocionální prožitek víry a jeho následnou reflexi

b) v oblasti duševní zralosti

- vést mladé lidi k sebepoznávání
- pomáhat jim vytvářet řád, hledat prostor pro seberealizaci
- pomáhat jim, aby byli schopni kriticky posuzovat různé nabídky, svobodně se rozhodovat
- vést je k zodpovědnosti za vlastní rozhodnutí a činy
- hovořit s mladými lidmi o tom, co prožívají, pomáhat jim to pojmenovat, reflektovat a co nejlépe využít v praktickém životě

c) v oblasti sociální

- učit je životu ve společenství

---

¹⁵ „Motivovat je a uschopňovat k orientaci života na cestu, po kterou šel Ježíš.“ Srov. KAPLÁNEK, M. *Pastorace mládeže*. str. 39.

¹⁶ Tento cíl úzce souvisí s cílem předchozím. Srov. MARTINEK, M. *Ztracená generace?*. str. 189.

- vést je ke spolupráci a k sociální citlivosti
- vést je k službě druhým - mj. formou dobrovolnictví
- rozvíjet komunikační kompetence a sociální dovednosti

c) v oblasti vědomostní

- vést je k chápání aktuálních otázek současného světa v co nejširších souvislostech

2. *Nabízet pomoc mladým lidem v obtížných životních situacích prostřednictvím pomáhajících rozhovorů, osobnostního doprovázení a nabídky sociálního a lidského zázemí.*

3. *Být jedním z ohnisek obnovy církve v diecézi, sloužit jako pastorační výjezdní centrum zejména pro farnost Plzeň – Severní předměstí.*

- poskytovat zázemí pro aktivity křesťanských společenství mládeže
- vést skupinu animátorů společenství mládeže

4. *Vytvářet přirozené centrum kulturního, společenského a duchovního života pro místní obyvatele:*

- iniciovat pořádání kulturních a společenských akcí v obci, obnovu místních tradic
- nabízet faru jako místo setkávání

5. *Zachovávat individuální přístup k lidem.*

2.4 **Vlastní popis pastoračních aktivit**

Stanovené pastorační cíle se Komunita Noe rozhodla realizovat třemi způsoby: *celoročním cyklem volnočasových aktivit a osobnostně formačních pobytů pro mládež, nabídkou pomáhajících rozhovorů a krátko- i střednědobých pobytů pro mladé lidi v krizové životní situaci a aktivitami pro obec.*

2.3.1 Volnočasové aktivity a osobnostně-formační pobyty pro mládež

Volnočasové aktivity nabízí Komunita Noe v rámci cyklu cca 30 akcí, kterých se ročně účastní více než 1600 mladých lidí.¹⁷ Jeho obsah i formy mají určitou stabilitu (vychází ze zkušeností vytříbené programové nabídky) a zároveň jsou dynamické, kontinuálně se rozvíjejí a proměňují, reagují na aktuální potřeby účastníků.

Součástí každé akce jsou *pravidelné ranní a večerní modlitby*, jejichž podoba se přizpůsobuje cílové skupině. Většinou se jedná o kontemplativní modlitbu ticha spojenou zpěvy z Taizé, event. přímluvami, která je součástí denní modlitby členů komunity a která se ukázala pro většinu účastníků jako inspirativní a „nizkoprahová“. Jindy je zařazena denní modlitba církve (podle breviáře), modlitba chval, modlitba těla (propojenou s tělesným cvičením) apod. V neděli je pak podle možností sloužena buď *mše svatá* či *bohoslužba slova*.¹⁸

Podrobnější popis vybraných aktivit¹⁹

Scholé ve stodole²⁰ (2x ročně)

Cyklus přednášek a seminářů především se společenskovední tematikou určený zejména pro studenty středních a vysokých škol, ale i pro ostatní příchozí. Celý víkend se nese v duchu otevřeného setkání - možnosti zažít vzdělávání v původním smyslu, jako snahu o kultivaci duše a dialog. Přednášky i semináře bývají interaktivní, jejich pravidelnou součástí je diskuse všech účastníků. Obsah se dotýká všech oblastí lidského života, zastoupeny jsou obory humanitní, přírodovědné i technické. Lektory bývají osobnosti známé i neznámé, vždy však osobně zaujaté pro dané téma. Mnohé z lektorů doporučují účastníci, což je jeden ze způsobů jejich participace na akcích.

Touto akcí jsou naplňovány především cíle podporující všestranný rozvoj a osobnostní růst mladých lidí, se snahou o individuální přístup ke každému z účastníků.

Setkání s filosofií (10 x ročně)

Večerní seminář pro studenty středních a vysokých škol, směřující k hlubšímu nahlédnutí aktuálních společenských, filozofických otázek a k osobnostnímu růstu. Tohoto

¹⁷ V r. 2006 se jich zúčastnilo 1688 mladých lidí – SROV. Seznam akcí konaných v Holostřevěch v roce 2006 – viz příloha I.

¹⁸ Bohoslužbu slova může vysluhovat R.Frouz, jako jáhen, v případě, že se akce účastní kněz, slouží mši svatou.

¹⁹ Soupis všech akcí konaných v Holostřevěch v roce 2006 je uveden v příloze I.

²⁰ Ukázka pozvánky na akci - viz příloha č. II.

semináře se účastní různě početná (neuzavřená) skupina studentů, převážně účastníků seminářů filosofie z gymnázií, kde působil či působí R.Frouz. Téma každého setkání má vždy někdo z účastníků na starosti, na něm také je forma, kterou zvolí. Součástí je vždy diskuse, do níž se všichni účastníci aktivně zapojují. Častým tématem hovoru jsou existenciální otázky, které si tito hledající mladí lidé kladou (např. láska, dobro-zlo, právo, spravedlnost, pravda, smysl bytí, životní vzory, posmrtný život, mystika, atd.)²¹. Ty slouží jako základ inkulturačního dialogu, který zde v různých podobách probíhá.

Těmito setkáváními komunita naplňuje především cíle, které podporují všestranný rozvoj a osobnostní růst mladých lidí, vzhledem k menšímu počtu účastníků (cca 10) a stálému jádru skupiny je možné věnovat větší pozornost cílům v oblasti duchovní a etické (hledání vlastní spirituality, objevování Boha uprostřed tohoto světa, apod.) a také klást větší důraz na cíle z oblasti sociální (učit se životu ve společenství). Mnozí z účastníků Setkání s filosofií pak přijíždějí i na individuální pobyty a mají zájem o osobní doprovázení či pomáhající rozhovory. Mladí lidé, kteří se účastní těchto seminářů, pak také často konvertují a nechávají se pokřtít.

Holostok (1x ročně)²²

Víkendový hudební a divadelní festival, který umožňuje seznámit se se začínajícími i známými osobnostmi naší hudební a divadelní scény a jejich tvorbou. Osvědčená programová struktura nabízí: v pátek - folkový večer, v sobotu – jazzové dopoledne, divadelní odpoledne a taneční noc s hudbou rockovou, bigbeatovou, funky, punk, apod. V neděli je pak celý festival zakončen bohoslužbou s hudebním doprovodem (většinou gospelovým).

Festival je koncipován především jako *setkání* – mladých lidí navzájem²³, s hodnotami lidské tvorby, s kulturní nabídkou mnoha žánrů, s prostředím, ve kterém žije křesťanská komunita.

Jeho zařazení do nabídky aktivit vychází z předpokladu, že hudba je velmi podstatnou součástí života mladých lidí²⁴, často obsahuje skrytou otázku po duchovní a náboženské

---

²¹ De facto se témata shodují s tématy spirituálního dialogu, tak jak je zmiňuje MARTINEK, M. IN: *Ztracená generace?* str. 144 nn.

²² Plakát – viz příloha č. II.

²³ Na Holostok přijíždí téměř celá cílová skupina.

²⁴ „Její působení na člověka je ze všech druhů umění nejkomplexnější a proto také zasahuje nejhluběji do jeho psychického života a nejvíce ho ovlivňuje.“ –SROV. - MARTINEK, tamtéž, str. 145.

dimenzi života. Tím se stává také jedním z důležitých prvků tzv. sekulární religiozity a též významným tématem inkulturačního dialogu.

Holostok je rozsahem největší (účastní se ho cca 300 lidí) a přípravou nejnáročnější akce celého cyklu. Organizace je z velké části zajišťována dobrovolníky z řad účastníků akcí. Komunita tím naplňuje jeden z cílů osobnostního rozvoje v oblasti sociální – vést mladé lidi ke službě druhým.

Program sestavují členové organizačního týmu ve spolupráci s mladými lidmi, kteří doporučují účinkující, někdy sami vystupují a téměř vždy přivádějí své přátele, již doposud v Holostřevěch nebyli. Tím se zároveň zvětšuje okruh lidí, kteří se seznámí s prostředím fary, někteří (z nových) pak začnou jezdit i na ostatní aktivity pořádané komunitou.

Vedle cíle osobnostního rozvoje mladých lidí, je touto akcí naplňován i cíl vytváření přirozeného centra kulturního, společenského a duchovního života pro místní obyvatele a tachovský region.

Práce a kontemplace (1x ročně)

Týdenní prázdninový pobyt, ve kterém je možné prožít denní rytmus práce a kontemplace, společných aktivit, ticha a odpočinku a který směřuje k intenzivnímu prožívání přítomnosti, hlubšímu poznání sebe i Boha.

Kontemplace je vnitřní postoj, způsob bytí. Je to také velmi starý způsob křesťanské modlitby, ve které jde o to, abychom se otevřeli Boží přítomnosti, abychom se naučili prožívat sebe samotné v přítomném okamžiku.²⁵

Při práci a kontemplaci jsou účastníci uváděni do tohoto způsobu prožívání přítomnosti - křesťanské modlitby – třikrát denně je zařazena tichá modlitba (bytí v tichu) ve snaze vnímat přítomný okamžik a tento postoj pak přenést i do manuální práce – na zahradě, v domě a jeho okolí. Účastníci tak mohou zažít přirozený rytmus práce a modlitby. Součástí této akce jsou i kreativní činnosti, zpívání, hry, výlety, koupání, odpočinek.

Vzhledem k charakteru této akce je i větší prostor k osobnímu setkání a hlubším rozhovorům s účastníky. Velký důraz je kladen na naplňování cílů osobnostního růstu v oblasti duchovní a etické (objevování a prohlubování vlastní spirituality, emocionální prožitky víry, apod.) , na rozměr života ve společenství, dobrovolné služby druhým.

---

²⁵ Více o kontemplaci je možné najít např. na <http://www.schweigemeditation.de/>

Dobrovolnické brigády (6x ročně)

Dobrovolnické brigády jsou pojaty podobně jako Práce a kontemplace. Jejich náplní je jak společná práce při rekonstrukci objektu, tak modlitba ticha, vzájemná komunikace a diskuse, hry a sportovní aktivity, setkávání u táborového ohně.

Oblíbenou se stala jednodenní brigáda – *Ora et labora se sv. Václavem*. Při ní (vedle práce) účastníci nacvičují Svatováclavský chorál, který se pak společně zpívá při slavnostní bohoslužbě. Při této akci se posiluje vědomí slavení, jejím cílem je mj. vrátit svátky současnému člověku.

Jiným typem brigády (tato vznikla z podnětu účastníků) je tzv. *moštování* – sbírání jablek a následné zpracovávání, sklizení darů podzimu. Zde se účastníci mohou připojit k přírodnímu cyklu, mluví se o času cyklickém, o jistotách, které přináší, o řádu přírody, řádu lidském a Božím. Často se k tomu čte beletrie i duchovní literatura.

Vedle osobnostního rozvoje v oblasti duchovní, etické a sociální, zde často probíhají pomáhající rozhovory, které se pak u některých účastníků promění v pravidelné osobní doprovázení.

Večery chval (12 x do roka)

Každý poslední pátek v měsíci nabízí Komunita Noe společnou modlitbu chval. Vzhledem k charakteru akce se jí účastní převážně mladí křesťané. Každý zde může rozvíjet vlastní spiritualitu.

Velikonoce

Komunita zve mladé lidi i ke společnému trávení velikonočního Tridua, které zahajuje čtvrteční bohoslužbou a poté slavnostním židovským obřadem pesachové hagady²⁶, ve formě přepracované do křesťanské podoby.²⁷ S některými z nich pak společně prožívá křížovou cestu v přírodě a Velkopáteční obřady, sobotní vigilií oslavy Vzkříšení s následným agape. Cílem je podpořit osobnostní růst v oblasti duchovní, dále pak posílit rozměr společenství, společného slavení největších křesťanských svátků. Akce se účastní „spirituálně smíšená“ skupina - lidé z katolických společenství mládeže, přidružení členové o.s. (přátelé, spolupracovníci, dlouhodobí účastníci akcí).

---

²⁶ SROV: *Nová pražská pesachová hagada*. přel. SIDON, K. Praha: Sefer, 1996.

²⁷ HRUŠKA, P. *Hod beránka. Křesťanské slavení sederové večere*. Nevydáno.

Promítání u kamen (2x ročně)

Víkend s klubovými filmy a semináři o nich určený pro široký okruh mladých lidí. Cílem je podpora jejich všestranného rozvoje a osobnostního růstu.

Animátoři mládeže (3 x ročně)

Víkendové formační pobyty vedoucích společenství mládeže z farnosti Plzeň – Severní předměstí. Komunita Noe při těchto akcích spolupracuje s pastoračním týmem výše zmiňované farnosti. Součástí každého setkání je reflexe dění v konkrétních společenstvích a společné se hledání způsobů řešení nastalých problémů; vzdělávání, formace, různé zážitkové aktivity, které pak mohou animátoři využít v praxi. Cílem těchto setkání je systematická příprava mladých pastoračních pracovníků, péče o jejich osobní růst, event. nabídka duchovního doprovázení. Zároveň je naplňován cíl sloužit jako pastorační výjezdní centrum pro farnost Plzeň – Severní předměstí.

Duchovní obnovy mládeže (2 x ročně)²⁸

Komunita Noe spolupracuje s farností i při přípravách a vedení duchovních obnov mládeže. Zde se pracuje většinou se třemi (asi 20-ti člennými) skupinami (tvořenými mládeží z farnosti), které jsou rozdělené podle věku (účastníkům bývá cca od 14 do 30 let) a vnitřní zralosti. Témata i formy duchovních obnov bývají různé, přizpůsobené věku a současné fázi cesty duchovního rozvoje účastníků. Cílem je pečovat o osobnostní růst mladých lidí, zejména o v oblasti duchovní. Tyto duchovní obnovy se konají na různých místech západních Čech, tedy nejen v Holostřevěch.

Víkendové pobyty společenství mládeže

Komunita Noe poskytuje zázemí i pro vlastní programy různých skupin mládeže, nejčastěji do Holostřev přijíždějí společenství mládeže z plzeňských farností, pravidelně zde víkendy tráví také skupina mladých dobrovolníků s vozíčkáři. Tím je naplňován cíl sloužit jako pastorační výjezdní centrum zejména pro farnost Plzeň – Severní předměstí.

---

²⁸ Scénář jedné z duchovních obnov – viz příloha III.

2.3.2 Individuální pobyty

Komunita vytváří možnosti pro krátkodobé pobyty lidí, kteří potřebují útočiště pro své duchovní hledání, osobnostní zrání nebo pro řešení krizových situací – nabízí jim osobní doprovázení a pomáhající/terapeutické rozhovory v kombinaci s manuální prací a s nabídkou zúčastnit se rytmu komunitního života.

Možnosti pro tento typ pastoračních aktivit jsou ale omezené. Jak materiálně - v domě k tomuto účelu chybí samostatný standardně vybavený pokoj, ve kterém by tito lidé mohli přebývat – i personálně - téměř všichni členi komunity jsou zaměstnáni mimo dům, takže se těmito lidem nemohou věnovat plně. Přesto v roce 2006 využilo možnosti krátkodobých pobytů 5 mladých lidí, kteří v Holostřevěch strávili dohromady 25 dní.²⁹

2.3.3 Aktivity pro obec

K aktivitám, které Komunita Noe v rámci svých možností pořádá pro obec, patří: Dětský den, jehož tradice byla obnovena až se začátkem působení KN v Holostřevěch, Dušičková pobožnost (jediná duchovní akce, na kterou přicházejí místní obyvatelé – nedělních bohoslužeb se neúčastní ani jeden z nich) - a Živý Betlém, jehož podrobnější popis zde uvádíme.

Živý Betlém

Komunita se od půlky listopadu 1x týdně schází s místními dětmi, aby společně připravili jednoduché divadlo a nacvičili koledy na společný vánoční koncert pro celou vesnici. První takový koncert uspořádala KN s dětmi v roce 2004 s velkým úspěchem jak v řadách dětí, vystupovaly všechny holostřevské děti v rozmezí od 5 do 14 let, tak v řadách místních obyvatel, kteří se po mnoha letech (díky koncertu) sešli v kostele³⁰. Byla tak založena tradice, díky které může celá obec společně vstoupit do oslavy Vánoc a díky které se též se podařilo v Holostřevěch obnovit Půlnoční bohoslužbu.

Komunita tak naplňuje cíl vytvářet přirozené centrum kulturního, společenského a duchovního života pro místní obyvatele – pořádáním kulturních a společenských akcí v obci, obnovou/zakládáním místních tradic.

---

²⁹ SROV. Seznam aktivit – viz příloha I.

³⁰ Celá obec se do té doby scházela pouze 1x ročně – na oslavu „májky“.

2.4 Způsob práce

Metody pastorační činnosti, které Komunita Noe v pastorační práci používá, je v zásadě možné rozdělit do dvou skupin.

Metodu *spirituálního dialogu* využívá KN v mnoha činnostech – a to, jak při práci se skupinou, většinou ve formě *diskuse* či *debaty* (kterým může předcházet *přednáška*, jež často pomůže navodit vhodné téma spirituálního dialogu)³¹, tak při individuálním setkávání – v *pomáhajících rozhovorech, osobním doprovázení*.

Základem této metody je citlivé naslouchání zkušenostem a pocitům mladých lidí, tomu, co prožívají a jak to prožívají. Na ně se pak v rozhovoru navazuje a jsou otvírány hlubší perspektivy jejich významu – v souvislostech s hodnotami evangelia.

Tato metoda je často kombinována s *manuální prací*, ať už individuálně či ve skupině.³²

Vedením spirituálního dialogu zároveň KN realizuje *metodu mystagogické pastorační práce*, která má lidem umožňovat, aby mohli poznávat vztah Boha k svému já a vztah sebe k Bohu. „Cílem mystagogické pastorační práce je uvádění lidí do tajemství. Přičemž tím není míněno ani tak tajemství Boha samo o sobě, ale tajemství lidského života jako vztahu člověka s Bohem, respektive Boha s člověkem.“³³

Druhou skupinu metod pro pastorační práci KN poskytují *osobnostně sociální a dramatická výchova, zážitková pedagogika, náboženská pedagogika*. Jedná se o nejrůznější formy práce, které umožňují mladým lidem poznat sebe sama a prožít vlastní duchovní zkušenost. Komunita Noe je využívá hlavně při práci s dospívající mládeží (duchovní obnovy, setkávání animátorů, aktivity pro místní mládež). Patří mezi ně např. strukturované drama, bibliodrama, hry v přírodě³⁴, tzv. „adrenalinové“ činnosti (např. slaňování, pobyty v jeskyních), různé kreativní činnosti (ruční výroba svíček, pletení košíků), tvůrčí psaní a čtení, metody kritického myšlení, atd.

Sem spadá i nabídka aktivit, které mají primárně náboženský cíl – prožitky společné modlitby (např. charismatická modlitba při Večerech chval, přímluvné modlitby při duchovních obnovách, kontemplativní modlitba), společné zpěvy (Taizé, gospels, chorály), slavnosti (Ora et labora se Sv. Václavem, Velikonoce), agapé, apod.

³¹ např. při akcích: Setkávání s filosofií, Schůle ve stodole, Promítání u kamen, Animátoři, atd.

³² např. při akcích: Práce a kontemplace, individuální pobyty, dobrovolnické brigády

³³ OPATRŇY, M. *Přehled metod pastorační práce*. str. 16

http://www.tf.jcu.cz/cz_lmenu/katedry/praktik_teol/getfile.php?filename=speciálnípastorační_scriptummetody_i_i_doc

³⁴ Inspiraci pro zážitkové aktivity čerpáme především z metodiky Prázdninové školy v Lipnici

2.5 Finanční zabezpečení PP KN³⁵

Finanční rozpočet pastorační činnosti Komunity Noe je rozdělen na provozní a investiční část. Příjmy na svou činnost komunita získává z různých zdrojů – z grantových podpor (od města Plzně, Plzeňského kraje, nadací s celorepublikovým působením, např. Nadace O2, Nadace OF, od zahraničních nadací – Renovabis), z darů, z vlastních příspěvků členů, od sponzorů, ze vstupného. Příjmy pokrývají výdaje, které se dají zhruba rozdělit na tři části:

a) personální zabezpečení

Komunita nemá žádného placeného zaměstnance.³⁶ Do pracovních povinností R.Frouze (v rámci jeho úvazku při biskupství plzeňském) patří pastorační působení v Komunitě Noe.³⁷ Komunita získává též finanční příspěvek pro koordinaci organizačních aktivit od Magistrátu m.Plzně, odboru prevence kriminality. Na některé akce najímá odborné lektory, jejichž činnost je hrazena buď z grantové podpory, nebo z příspěvků účastníků. Honoráře pro vystupující na festivalu Holostok jsou hrazeny z grantových zdrojů a ze vstupného.

S komunitou spolupracuje mnoho dobrovolníků, i pastorační působení členů Komunity Noe je v zásadě založeno na principu dobrovolnictví.

b) provoz

Provozní náklady aktivit, mezi něž patří stravování, cestovné a ubytování (energie, voda, odpady) hradí jejich účastníci. V případě krátkodobých pobytů lidí v obtížné životní situaci hradí jejich pobyt komunita. Provoz domu hradí komunita z pravidelných měsíčních příspěvků.

c) investice

Rekonstrukci domu hradí komunita z grantů nebo z vlastních příspěvků členů.

3 TEOLOGICKÁ KRITÉRIA PASTORAČNÍ PRÁCE S MLÁDEŽÍ

V této kapitole se budeme stručně zabývat termínem pastorační práce, zaměříme se na inkulturační přístup, který jsme zvolili jako teologické východisko pastorační práce mládeže. Na jeho základě pak vymezíme kritéria pastorační práce, která využijeme k analýze popsané pastorační činnosti Komunity Noe.

³⁵ Podrobnější informace o rozpočtu lze nalézt v účetních uzávěrkách za jednotlivé roky.

³⁶ Její členi, s výjimkou MD, jsou zaměstnání mimo projekt.

³⁷ SROV. Zpravodaj plzeňské diecéze, 5/2007, str. 22.

3.1 Pastorace

Jedním z úkolů pastorální teologie je definovat předmět své činnosti – tedy *pastoraci*. Pro účel této práce jsme vybrali jednu z definic, která ukazuje šíři a mnohotvárnost činností, jež do pastorace spadají. „Pastorace je mnohotvárná činnost celého církevního společenství, podněcená Duchem svatým. Touto činností se uskutečňuje plán Boží spásy člověka v čase a dějinách se stálým odkazem na konkrétní životní situaci. Slovem pastorační označujeme vše, co se týká činnosti církve, skutečnosti praktické a konkrétní, a také to, co se dotýká duchovní správy, vedené knězem.“³⁸

K pastoraci tedy patří *zvěstování* víry, které je zaměřeno na to, aby se lidé obrátili k Bohu a mohli se začlenit do církve. Pastorace je také *doprovázení* každého člověka na základě jeho vlastní religiozity na cestě k Bohu. Můžeme ji též vnímat jako *terapii* či *poradenství*, které pomáhají člověku v životě, v krizích, v dospívání, v otázkách hledání smyslu, v hledání Božích stop ve vlastním životě.³⁹ Pastorace směřuje k uzdravení, k podpoře vědomí vlastní osobnosti, vlastní identity. Uschopňuje lidi vnímat sebe sama. Je obnovou individuální životní historie. Každá pastorace však musí mít teologický základ, musí tedy vycházet z Boha a směřovat k Bohu. Jinak by se nelišila od práce manažerské, pedagogické či psychoterapeutické.

3.2 Inkulturační princip jako teologické východisko pastorace

Inkulturační přístup navrhovala světová církev již v polovině 80. let 20. století a stojí i v základu východisek českých teologů, zabývajících se otázkou pastorace mládeže. Církev v něm reaguje na proměny společenských paradigmat, které euroamerické civilizaci přinesla postmoderní kultura.

Definici *inkulturace* uvádí Jan Pavel II. v apoštolské exhortaci in *Catechesi tradendae* z roku 1979. V ní se říká, že „inkulturace znamená intimní proměnu autentických kulturních hodnot prostřednictvím začlenění do křesťanství a zakořenění křesťanství v různých kulturách.“⁴⁰

Tento princip má pevné kořeny v Bibli, v křesťanské tradici a v dějinné praxi církve. V jeho teologickém základu stojí samotná událost Vtělení Krista. Inkarnace pak je v tomto kontextu vykládána jako základní inkulturační jednání Boha, jako předobraz a vzor každého dalšího inkulturačního jednání. Můžeme tedy říct, že inkulturace je analogií inkarnace. Také

³⁸ AMBROS, P. *Pastorální teologie I.*, str. 9.

³⁹ SROV: NAUER, D. *Potřebují ti, kdo pracují v pastoraci teoretický pastorační koncept?* str. 3.

⁴⁰ CT 53, citováno podle MARTINEK, M. *Ztracená generace?*, str. 103.

proto ji církev považuje za nutný a podstatný požadavek současné pastorace. Cílem inkulturace je sjednocení evangelia a kultury, tedy proměna církve přijetím dané kultury a zároveň proměna kultury hodnotami evangelia.

Princip inkulturace stojí v základu komunikace církve se sociálními skupinami, které jsou díky sekularizaci ve vztahu k církvi lhostejné, jsou zasaženy agnosticizmem, což se významně týká i skupiny mládeže.

Inkulturace je obousměrný proces – je to tedy vzájemné dialogické ovlivňování církve a kultury. Je to ožívání, naplňování jakékoli kultury (např. mládežnické) Duchem Kristovým. Důraz je kladen právě na onu *obousměrnost*⁴¹, která je základním předpokladem k dialogu a předpokládá tedy ochotu všech účastníků dialogu učit se navzájem.⁴² Na obě strany je pak kladen požadavek být ochotný část svých názorů/postojů změnit, což je především pro církev (zvláště pro její konzervativní část) často obtížné. Právě pro tento svůj charakteristický rys bývá inkulturace označována jako *dialogický pastorační styl*.

3.3 Kritéria pastorační práce s mládeží

Zde se pokusíme vymezit konkrétní požadavky, které vyplývají z aplikace inkulturačního principu v pastoraci mládeže. Tyto požadavky pak poslouží jako podklad pro analýzu pastorační činnosti Komunity Noe.

Společný jazyk

Stejně jako v inkulturaci jde i v pastoraci o pochopení bezprostředních významů *symbolů* jednotlivých kultur/subkultur, a to jak ze strany církve, tak ze strany mládeže jakožto subjektu pastorace. Komunikace prostřednictvím symbolů nám zároveň umožňuje najít společný jazyk, kterým je možné se dorozumět.⁴³

Prvním pastoračním požadavkem⁴⁴ tedy bude hledat skrze symboly a symbolickou řeč onen společný jazyk, který je schopen zpřístupňovat mladým lidem poselství evangelia a tradice církve, a zároveň se snažit porozumět symbolům používaným v jazyku mládeže.

---

⁴¹ Vyzývá k ní např. encyklika *Novo millennio inveniente*.

⁴² V tomto se princip inkulturace ztotožňuje s požadavky současných pedagogických přístupů.

⁴³ Toto pojetí aplikuje do náboženské výchovy např. MUCHOVÁ v přednášce *Křesťanství, které se dotýká srdce i rozumu*. – IN: *Symboly v náboženské výchově*. Přednáška pro seminář učitelů náboženství, Banská Bystrica, 28. 2. 2002.

⁴⁴ Nejedná se o významové hierarchické členění, tj. první neznamená nejvýznamnější.

Nabídka spirituality

I přes svůj převážně sekulární charakter postmoderní doba zaregistrovala obnovený zájem o spiritualitu⁴⁵. Dnes však spiritualita není dědictvím, jako tomu bylo dříve, ale výsledkem osobní volby, u níž už není hlavním kritériem pravdivost, ale *užitečnost* (tj. naplnit své duchovní potřeby, což koresponduje s vysoce postavenou hodnotou vlastní seberealizace). To představuje další pastorační výzvu - tedy budovat takové pastorační programy, v nichž může *křesťanství nabízet své duchovní bohatství takovým způsobem, aby bylo užitečné lidem současné doby*. Jinými slovy - jde o to společně s mladými lidmi objevovat Boha uprostřed tohoto světa a jeho kultury.⁴⁶ Je důležité vědět, že tím křesťanství zároveň neustupuje ze svého nároku na objektivní pravdu.

Individualizace

Individualizace je další z charakteristik postmoderní doby, která má své pastorační důsledky. Vyzývá k *osobnímu a vztahovému přístupu*, který předpokládá silnější zaměření na konkrétního člověka, na jehož momentální situaci pastorec musí reagovat. Oproti předchozím pastoračním principům to znamená posunout důraz od působení na sociální vrstvy a skupiny směrem k *doprovázení* jednotlivce. Individualizace však nevede mladého člověka k čistě subjektivnímu prožívání, ale k sociální citlivosti, kdy člověk v interakci s druhými může zjišťovat, kdo je.⁴⁷

Mladý člověk by měl mít možnost participovat na tomto procesu, reálně ovlivňovat dění, a to nejen v pastoračních aktivitách. Měl by být tedy *subjektem pastorece*, aktivním činitelem v pastoračních činnostech. To taktéž vyžaduje *otevřenost*⁴⁸ pastoračního přístupu, kterou v souvislosti s německým termínem „die offene Jugendarbeit“ chápeme jako otevřenost obsahu a organizační formy, otevřenost k zájmům mladého člověka.⁴⁹

---

⁴⁵ Termín *spiritualita* můžeme chápat v užším či širším smyslu. V širším pojetí spirituality jde o určitý způsob chápání a prožívání skutečnosti, které není závislé na konkrétním náboženství a nějak souvisí s celkem a smyslem lidského života, včetně jeho potřeby transcendence. Spiritualita v užším smyslu je vázána na konkrétní náboženství nebo konfesi.

⁴⁶ „Umožnit jim, aby prožili, že křesťanská víra otevírá více než jiné světonázorové nabídky cestu k seberealizaci a tím odpovídá na otázku po smyslu života, štěstí a identitě mladého člověka.“ IN: KAPLÁNEK, M. *Pastorec mládeže*. str. 39.

⁴⁷ Do pastoračních výzev při práci s mládeží patří i úkol vytvářet prostor, v němž se mladí lidé učí chápat a utvářet vlastní život, kde se ptají na otázky po smyslu a cíli života a kde se odpověď na tyto otázky hledá u Ježíše Krista. Tímto základním prostorem je *společenství*. Společenství, které je oporou v těžkých chvílích, ve kterém se tříbí a upevňují názory, které motivuje k duchovnímu růstu, pomáhá objevovat vlastní vnitřní život.

⁴⁸ „Vědomí, že nejsme uzavřený klub, že jsme naopak vždy otevření celku, je neoddelitelnou součástí církve. A právě nynějším zmenšováním křesťanských společenství, které zažíváme, se budeme muset víc poohlížet po různých formách zařazení, po otevřenosti, po možnostech volně se připojit ... Musí existovat různé stupně účasti a podílení se, církev musí být vnitřně otevřená.“ RATZINGER, J. *Bůh a svět. Víra a život v naší době. Rozhovor s Peterem Seewaldem*. Praha: Barrister – Principal/Vyšehrad. 2003, ISBN 80-85947-88-9, str. 301 n.

⁴⁹ Více viz KAPLÁNEK, M. *Pastorec mládeže*. str. 56 n.

Protože je tento přístup personálně velmi náročný, vyplývá z něj také výzva *vychovávat vyzrálé osobnosti*, které osobní přístup v pastoraaci budou moci realizovat.

Personální a věcná nabídka

S předchozím bodem úzce souvisí požadavek tzv. *personální nabídky*.⁵⁰ Jde o to, aby se mládež mohla setkat se s Kristovou zvěstí skrze věrohodné lidi, ať už jsou to jejich vrstevníci či lidé dospělí, laici či duchovní. To klade velký nárok a požadavky na pastorační pracovníky a tvoří další z pastoračních výzev. Tito lidé, kteří pracují s mládeží, by měli mít odpovídající vzdělání (nejen v základech teologie, ale i v jiných souvisejících disciplínách), měli by být osobnostně zralí, psychicky a sociálně citliví, autentičtí (aby propojovali vnitřní a vnější, aby u nich byla jednota mezi mluvením, konáním, myšlením a bytím).

Věcná nabídka – tedy konkrétní program – pak slouží této nabídce personální. Její rozsah je de facto neomezený. „Co má zrovna přednost a na co se má klást v mládežnické práci důraz, to je možné rozhodnout jen na základě místních podmínek. Jestli se nabídnou např. diskusní večery nebo sociální pomoc, prázdninová akce nebo meditační kurz, to je třeba rozhodnout podle toho, co mladí potřebují, nebo co si také přejí a co odpovídá jejich vývoji a situaci skupiny.“⁵¹

4 ANALÝZA PASTORAČNÍHO PROJEKTU KOMUNITY NOE

Pastorálně-teologická kritéria, která jsme vymezili v předchozí kapitole, využijeme nyní k analýze pastoračního projektu Komunity Noe. Postupně se při ní pokusíme srovnat tato kritéria s nabídkou konkrétních pastoračních aktivit a zvolených metod. Při analýze též budeme brát v potaz výsledky analýzy SWOT⁵², kterou Komunita Noe provedla v dubnu 2007, aby získala zpětnou vazbu o své dosavadní činnosti a zároveň se inspirovala náměty, vedoucími k prohloubení jejího pastoračního působení, a doporučeními k dalšímu vývoji pastorační činnosti.

---

⁵⁰ „V nabídce církve mládeži je rozhodující, že se církev sama nabízí jako společenství věřících nebo těch, kteří se snaží věřit. Církevní práce s mládeží poskytuje nejprve a hlavně „personální nabídku“: solidární a angažované skupiny, solidární a angažované vedoucí a spolupracovníky.“ IN: KAPLÁNEK, M. *Pastorace mládeže*. str. 116.

⁵¹ KAPLÁNEK, M. *Pastorace mládeže*. str. 120.

⁵² Respondenty byli jak stálí členové Komunity Noe, tj. členové pastoračního týmu (5 osob), tak přidružení členové o.s. Komunita (15 osob). Každý z nich odpovídal na 4 otázky: 1. jaké jsou silné stránky pastoračního působení Komunity Noe? 2. Jaké jsou slabé stránky pastoračního působení Komunity Noe? 3. Kde, v čem, jak se může Komunita Noe rozvíjet, jaké výzvy pro ni existují? 4. Co může službu, pastorační působení Komunity Noe ohrozit?

4.1 Kritérium společného jazyka

Už povahou cílové skupiny je Komunita Noe nucena k tomu, aby se vyjadřovala jazykem, který není úzce „církevní“ a který umožňuje hovořit o metafyzických tématech co nejsrozumitelnějším způsobem. K tomu jí slouží hlavně jazyk symbolický, jehož výrazové prostředky čerpají i ze slovní zásoby a symbolů jazyka současné mladé generace.

Projevuje se to např. v jazyku bohoslužeb, které obsahují všechny prvky katolické liturgie, a zároveň se v částech, ve kterých je to možné, snaží vyjít vstříc i účastníkům z jiných kulturních prostředí. Jedná se zejména o homilii, přímluvy, úvodní a závěrečné slovo, volbu hudby. Účinnost tohoto přístupu se odráží mj. i ve vysoké účasti na bohoslužbách.

Jazyk, kterým je možné se dorozumět, je v rámci spirituálního dialogu společně s účastníky hledán při skupinových debatách (např. při Schólé ve stodole, Setkání s filosofií, Promítání u kamen, Práce a kontemplace, apod.), i v individuálních rozhovorech a osobním doprovázení. Při Holostoku je jako východisko společné komunikace využíván jazyk hudební stylový projev, který je účastníkům blízký, při kontemplativní modlitbě pak „jazyk ticha“, kterým je možné dorozumět se bez ohledu na náboženskou tradici.

Hledání společného jazyka je interaktivní proces, do kterého v rámci komunikace vždy vstupují obě strany – jak pastorační pracovníci, tak účastníci cílové skupiny. Už ze samotné povahy tohoto procesu vyplývá, že je proměnlivý, že není a nikdy nebude možné stanovit jeden možný způsob „společného mluvení o Bohu“. Je také velmi těžké změřit úspěšnost naplňování tohoto kritéria.

Z opakovaného příjezdu mnoha účastníků (každá aktivita má své stálé účastníky) či ze zpětných vazeb v individuálních rozhovorech lze soudit, že Komunita Noe je schopná vést s účastníky otevřený dialog o různých otázkách, včetně otázky náboženské a nalézat k němu potřebný jazyk. Potvrdila to i některá zjištění analýzy SWOT: „Komunita mluví o Bohu nenásilně a zároveň přesvědčivě. KN má schopnost zaujmout a oslovit lidi (věřící, nevěřící, mladí, staří) a komunikovat s nimi. Člověk se zde může potkat s různorodostí náhledů na život v Božím duchu a otevřeně o nich mluvit.“⁵³

4.2 Nabídka spirituality

Cílová skupina se v rámci pastorační činnosti Komunity Noe se spiritualitou setkává v různých rovinách a různými způsoby.

---

⁵³ SROV. Výsledky analýzy SWOT – viz příloha IV.

První rovina je rovina nepřímá, v níž komunita nabízí sdílení křesťanské spirituality, která je zakotvena v osobním vztahu ke Kristu a ve společenství církve, celkovým způsobem života, ke kterému se rozhodla. To vnímají i respondenti analýzy SWOT, kteří toto označili za silnou stránku pastoračního působení KN. Z jejich výroků citujeme: „Důležitá je provázanost každodenního žití obyvatel fary (komunity) s jejich službou. Ta se neomezuje jen na naplánované akce a aktivity, uskutečňuje se už samotnou existencí komunity v daném místě. Komunita vytváří lidské zázemí pro své pastorační působení. K tomu bylo důležité učinit jasné rozhodnutí každého člena pro život v komunitě, vyjádřené odchodem z města do Holostřev.“⁵⁴ Komunita Noe tím naplňuje jednu ze základních podmínek úspěšné pastorace - křesťanství členů pastoračního týmu je autentický životní postoj, jeho motivy jsou vnitřně pravdivé a pro okolí čitelné.

Tato rovina nepřímého spirituálního působení se odráží také ve vztahu s místními obyvateli, kteří se na počátku stavěli k působení Komunity Noe velmi nedůvěřivě. Označovali je za sektu, za distributory drog, atd. Poměrně rychle se však tento vztah proměnil, díky autentickému a spořádanému způsobu života komunity a citlivému způsobu inkulturace (komunita začala pracovat s místními dětmi – Živý Betlém, iniciovala obnovení tradičních oslav Dětského dne, převzala vedení dušičkové pobožnosti, znovu zavedla Půlnoční bohoslužbu) obec aktivity KN přijímá a podporuje.⁵⁵

Druhá rovina chápe nabídku spirituality v širším smyslu. Je zaměřena zejména na tu část cílové skupiny, která samu sebe označuje jako nevěřící, ale je otevřena duchovním hodnotám (tzv. „hledači“).⁵⁶ PČ KN využívá k práci s těmito lidmi především metody spirituálního dialogu, popř. zážitkových aktivit. Tyto metody se osvědčily, umožňují těmto mladým lidem rozšiřovat a prohlubovat pochopení hodnot, které hledají, a zároveň je zasazovat do duchovního kontextu. Děje se tak např. v diskusích o metafyzických tématech (např. při Schólé ve stodole, Setkávání s filosofií, individuálních rozhovorech), v prožitcích během her a dramatických aktivit (např. zážitek samostatného pobytu ve svíčkami osvětlené „betlémské“ jeskyni při přípravě vánočního divadla) a v jejich reflexích.

Možnost setkání se spiritualitou se nabízí také při společné kontemplativní modlitbě⁵⁷, která svým „tichem“ a zaměřením na prožívání přítomnosti obsahuje i prvky, které nejsou

---

⁵⁴ SROV. Výsledky analýzy SWOT – viz příloha IV.

⁵⁵ Ověřitelným důkazem je např. vřelý a děkovaný telefonát jednoho z místních občanů (obecního zastupitele) do rozhlasu v době živě vysílané diskuse o působení Komunity Noe v Holostřevěch, ve kterém vyjadřuje komunitě otevřenou podporu celé obce. (ČR Plzeň, 16.2.2007)

⁵⁶ Více viz cílová skupina.

⁵⁷ S takto pojatou modlitbou se setkávají účastníci Práce a kontempace, Dobrovolnických brigád, je však stabilní součástí i ostatních aktivit – viz výše.

pouze křesťanské, proto je snáze přístupná i „nekřesťanům“. I přes tuto „nízkoprahovost“, klade tento typ modlitby na člověka určitý nárok (např. vyžaduje dovednost soustředit se). Proto je vhodnější zařazovat ji na akcích s většinou účastníků z řad tzv. dospělé mládeže. V modlitbě se skupinou dospívající mládeže se osvědčilo tiché chvíle více prokládat dynamickými prvky - písněmi, společnými přímluvami, chválami, atd.

Součástí pastoračního projektu Komunity Noe jsou i aktivity, jež nabízejí užší pojetí spirituality. Jedná se zejména o duchovní obnovy mládeže, setkání animátorů, Večery chval. I přestože nabídka je otevřená pro celou cílovou skupinu, účastní se jich především mladí křesťané.

V neposlední řadě je potřeba zmínit, že nabídka spirituality v užším i širším smyslu (její hledání, pojmenovávání, prohlubování) přirozeně probíhá i v rámci vzájemných vztahů/rozhovorů mezi účastníky.

Měření úspěšnosti tohoto kritéria je obtížné, objektivnější zhodnocení bude možné až s podstatně delším časovým odstupem. Za jistý kvantitativní ukazatel můžeme považovat např. konverze některých lidí z cílové skupiny⁵⁸, poměrně vysokou účast na společných modlitbách a bohoslužbách⁵⁹, opakovanou potřebu lidí z cílové skupiny mluvit o spirituálních tématech.⁶⁰

O setkání se spiritualitou a probíhajícím spirituálním dialogu v PP KN se vyjádřili respondenti analýzy SWOT těmito slovy: „Křesťanství je (v programu Komunity Noe) prožíváno a nabízeno, ale ne vnucováno. Člověk se setkává s vyváženou a pro laika (míněno „hledáče“) nenucenou křesťanskou rovinou věcí a přístupu. ... Komunita má schopnost zaujmout a oslovit lidi (věřící, nevěřící, mladí, staří) a komunikovat s nimi. Komunita zároveň vytváří příležitost pro jejich setkávání, tato příležitost je hojně využívána.“⁶¹

---

⁵⁸ Např. v roce 2006 konvertovali dva lidé.

⁵⁹ Většinou je na nich přítomno cca 75% účastníků.

⁶⁰ Tato potřeba je vyjádřena např. volbou spirituálních témat jak při individuálních, tak při skupinových aktivitách – např. Setkání s filosofií, Schólé, atd.

⁶¹ SROV. Výsledky analýzy SWOT . viz příloha č.IV.

4.3 Kritérium individualizace

Způsob pastorační práce Komunity Noe ve všech nabízených aktivitách je založen na osobních vztazích s jednotlivými účastníky.⁶² Členové KN mnohým z nich pomáhají řešit životní obtíže, některé duchovně doprovázejí⁶³, což by bez osobního přístupu nebylo možné.

Podmínkou principu individualizace je vzájemná otevřenost. Komunita se snaží být otevřená, přijímat všechny lidi bez předběžných nároků na konkrétní víru, či sociální zařazení. Otevřenost byla v analýze SWOT velmi často zařazovaná mezi silné stránky PČ KN.⁶⁴

Tento princip však zároveň znamená pro pastorační aktivity KN riziko, protože někteří účastníci zaměňují otevřenost a osobní přístup s osobním přátelstvím. Dlužno říci, že díky otevřenosti mají členové komunity s mnoha účastníky přátelské vztahy. Avšak vzhledem k počtu přijíždějících lidí (více než 1600 návštěv za rok) není možné navázat přátelství se všemi, a ani to není a nemůže být cílem. Pro některé účastníky je ale těžké nebýt v pozici přítele (odmítají sami sebe považovat za „pouhého účastníka“). V některých případech to zatěžuje vzájemné vztahy a někdy to znamená, že se tito lidé postupně vytratí z cílové skupiny.⁶⁵ Potenciálně se toto riziko dotýká zejména nových účastníků, zvláště SŠ a VŠ studentů, pro něž bývá zážitek osobního vztahu s někým z pastoračního týmu KN nový a silný.

Také obsahová stránka PČ KN se snaží o otevřenost a individuální přístup. Některé aktivity mají předem dané pouze základní „stavební kameny“ (modlitby, jídla, forma – např. seminář, manuální práce, apod.), konkrétní průběh se přizpůsobuje podle potřeb jednotlivců, dynamiky skupiny a aktuální situace. Účastníci se tak mohou podílet na programu, zájemci jsou zváni i k plánování činnosti, často se pak stávají spoluorganizátory.⁶⁶

Zároveň je třeba konstatovat, že některé aktivity PČ KN jsou kulturně, hodnotově (např. Setkávání s filosofií, Schólé ve stodole), příp. nábožensky (např. duchovní obnovy pro mládež, Večery chval) náročné, proto mohou oslovovat pouze malou část mladých lidí z celkové populace.

Komunita Noe si je vědoma náročnosti individuálního přístupu, a to jak z hlediska času, tak z hlediska osobní angažovanosti svých členů, proto se snaží systematicky vést a

---

⁶² „Nabídka vztahů by se měla stát prioritou církevní mládežnické práce.“ KAPLÁNEK, *Pastorace mládeže*. str.45

⁶³ V současnosti (duben 2007) se jedná o 15 lidí.

⁶⁴ SROV. Výsledky analýzy SWOT – příloha IV.

⁶⁵ Je těžké určit přesný počet těchto lidí, odhadem se jedná cca o 10.

⁶⁶ Jedná se především o přidružené členy o.s. či o skupinu dobrovolníků, kteří pomáhají zajišťovat festival Holostok.

vzdělávat mladé pastorační pracovníky (animátoři) a učit je pracovat s mládeží, což se jí daří.⁶⁷

4.4 Kritérium personální a věcné nabídky

Pastorační tým Komunity Noe tvoří lidé, kteří mají s prací s mládeží dlouholeté zkušenosti, mají odpovídající pedagogické i teologické vzdělání. Zároveň jsou to osobnosti, které se snaží být tolerantní, vnitřně otevřené, mít úctu k odlišnostem.⁶⁸ Jejich rozhodnutí odejít z města a žít v křesťanské komunitě je součástí jejich osobního svědectví (zvěstování). Snaží se žít vnitřně pravdivý život, duchovně růst (individuálně i v rámci společenství) a naplňovat svá osobní povolání. To ukazuje na jistý stupeň jejich křesťanské zralosti. Potvrzují to i výsledky SWOT analýzy: „Členové Komunity Noe jsou lidé, kteří mají odpovídající obdarování k této službě, mají pro ni přiměřené vzdělání a potřebnou lidskou zralost. I v malém počtu jsou schopni pokrýt řadu týmových rolí. Neberou svou službu jen jako časově omezené zaměstnání, ale jako poslání, za které neočekávají finanční odměnu.“⁶⁹

Pastorační tým KN, který zabezpečuje chod projektu – a to jak z hlediska pastoračního působení, tak z hlediska vytváření technicko-materiálního zázemí, je však malý a potřeby účastníků jsou často větší než jsou možnosti týmu. To ostatně potvrdili i respondenti analýzy SWOT, kteří jako nejslabší stránku PČ KN označili právě malý tým: „Komunita je jakožto pastorační tým poměrně malá a není snadné ji rozšířit. To, co (KN) nabízí, je práce pro větší tým nebo alespoň pro tým, který nedělá nic jiného než se stará o program a chod fary. Vzhledem k malému počtu pastoračně činných lidí není možné, aby program běžel po dobu případné krize setrvačností.“⁷⁰ Z toho plyne též reálné riziko přepracovanosti týmu a syndromu vyhoření. Život komunity je velmi těsně propojen s pastoračními aktivitami, v okamžiku, kdyby došlo k vnitřnímu rozkladu komunity, je celý pastorační projekt vážně ohrožen.

Proto se Komunita snaží rozšiřovat okruh svých spolupracovníků, např. z tzv. „sítě podporovatelů“, tj. účastníků, kteří do Holostřev přijíždějí pravidelně a kteří pomáhají aktivity zajišťovat.⁷¹

---

⁶⁷ Skupina animátorů, tj. 15-20 lidí, je relativně stabilní, tito lidé dlouhodobě vedou jednotlivá společenství. Pokud některý z animátorů odejde, jeho místo zaujme někdo nový.

⁶⁸ „Mají umět zahlédnout svět očima těch druhých, a tak rozšířit horizont své vlastní dosavadní zkušenosti.“ HALÍK, T. *Vzýván i nevzýván. Evropské přednášky k filozofii a sociologii dějin křesťanství*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2004, ISBN 80-7160-692-3, str. 323 .

⁶⁹ SROV. Výsledky analýzy SWOT – příloha IV.

⁷⁰ SROV. Výsledky analýzy SWOT – příloha IV.

⁷¹ Tato skupina lidí vznikla mj. díky osobnímu přístupu – viz předchozí kapitola.

Z hlediska kritéria věcné nabídky je potřeba pozitivně hodnotit fakt, že celý projekt probíhá v přírodním prostředí venkova, v místě, které je snadno dopravně dostupné. Genius loci (starý dům, velká zahrada, blízkost lesů, atd.) tohoto místa může inspirovat mladé lidi, aby našli odstup od svého každodenního života, může být prostorem k nalezení vnitřního klidu a řádu. Pro účastníky žijící ve městě pak poskytuje možnost zkoušet různé manuální činnosti, se kterými se běžně nesetkávají (štípání dříví, kosení, pomocné stavební práce, apod).

Areál, který komunita vlastní a ve kterém žije, zároveň vytváří zázemí pro účastníky aktivit. Komunita toto zázemí cíleně buduje. I přesto ale vybavení domu ještě neodpovídá standardním ubytovacím podmínkám, což může odradit některé nové potenciální účastníky. V domě je také málo upravených ubytovacích prostor pro lidi na krátkodobé pobyty a chybí prostory pro nové členy komunity.

5 DOPORUČENÍ

V této kapitole uvedeme doporučení, která by mohla vést k prohloubení a stabilizaci pastorační činnosti Komunity Noe, a nastítnit možnosti dalšího rozvoje PČ KN.

Základním doporučením je zachovávat v pastorační činnosti inkulturační princip, neboť se ukázal jako účinný a užitečný. Znamená to mj. vědomě dodržovat vymezená pastorační kritéria,⁷² podle nich plánovat i hodnotit/vyhodnocovat své aktivity, a spolu s nimi tato kritéria podrobovat permanentní kritické reflexi (v souvislosti se společenskými změnami, s vývojem teologie i ostatních věd).

Nutným předpokladem k pastorační činnosti je autenticita pastoračních pracovníků. Proto k prohloubení PČ KN může přispět vnitřní zpevnění, stabilizace a jasná profilace komunity. Tzn. komunita by měla průběžně a reflektovaně posilovat svou spiritualitu – např. zavést pravidelné duchovní obnovy, dny ticha a odpočinku („closed door“), udržovat řád společného i osobního modlitebního života. Členové komunity/pastoračního týmu by nadále měli cíleně hledat způsoby, jak se více disponovat pro Boží vedení. K tomu by výrazně napomohlo, aby komunita našla supervizora, člověka, který by ji duchovně doprovázel. Komunita by také měla dbát na to, aby týmové role v pastoračním týmu korespondovaly s osobním povoláním členů.

---

⁷² Tato kritéria se odvíjejí z inkulturačního principu.

V pastoračních činnostech by komunita neměla slevovat z náročnosti vyplývající z křesťanských principů. Měla by připravovat mladé lidi na to, že křesťanství je úzká cesta, která je pravdivá, ale často se nezdá moc užitečná a na první pohled přináší do života více komplikací než zjednodušení. I v osobním a komunitním životě by měla „vydržet“ tuto náročnost.

Komunita Noe by měla rozšiřovat, podporovat, zkvalitňovat okruh spolupracovníků, zvětšit pastorační tým. Toho může dosahovat rozdělováním kompetencí, např. intenzivnějším zapojením přidružených členů i jiných lidí, kteří o to projeví zájem.

Síť podporovatelů a partnerů projektu může KN zvětšit a zpevnit tým, když bude navazovat a prohlubovat kontakty s místní i širší církví, také s podobně zaměřenými NNO i jinými subjekty v regionu, v ČR i zahraničí.

Komunita by též měla aktivně vyhledávat nové členy, připravovat podmínky pro jejich příchod, modlit se za ně.

Komunita by měla vyhledávat dlouhodobé zdroje finančního zabezpečení, a to jak prostředky provozní, tak investiční. Měla by systematicky pokračovat v rekonstrukci objektu, aby zajistila lepší materiální podmínky pro akce, měla by zvětšit své ubytovací kapacity. Komunita by měla zlepšit své PR (propagační aktivity, webové stránky, atd.), aby se o její činnosti mohlo dozvědět více lidí a také, aby se více stabilizovala v místě působnosti (v obci, v regionu – aby lidé z kraje vnímali užitečnost její činnosti).

Úkolem, který stojí před Komunitou Noe, je též zodpovědně prozkoumat a zvážit, jaké jsou reálné možnosti dalšího postupu její profesionalizace jakožto organizace.

K tomu uvádíme i nástin vize dalšího možného rozvoje PČ KN:

Komunita Noe v současné době rozpracovává a konkretizuje projekt, jehož náplní by bylo pracovat se školními třídami a pedagogickými kolektivy.⁷³ Projekt by byl financován ze zdrojů ESF, vytvořil by několik nových pracovních míst pro pastorační pracovníky a zároveň by v jeho rámci byla rozšířena ubytovací kapacita pro účastníky PČ KN. Jeho cílem by bylo:

- podílet se na zlepšování *sociálního klimatu ve školních třídách* a jiných vrstevnických skupinách mládeže, posilovat třídní kolektivy
- *integrovat* do vrstevnického společenství *jednotlivce vyčleněné z důvodu osobnostní, mentální, zdravotní, rasové, národnostní, náboženské či jiné odlišnosti*

---

⁷³ Projekt by se měl podobat typu projektů, které fungují v Německu (*Orientierungstagen – Aktionszentrum Benediktbeuern, Schulpastorales Zentrum – Fürstenried bei München*) či Čechách *Orientální dny – in Dům Ingnáce Stuchlého ve Fryštáku*.

Záměr předpokládá, že z těchto skupin by se jednotlivci, kteří by se cítili osloveni spiritualitou Komunity Noe a nabídkami jejích aktivit, do Holostřev vraceli a komunita by pak s nimi mohla dále pastoračně pracovat.

Tato vize však ještě není dokončena, otázkou zůstává, zda je komunita bezesbytku schopna ji naplnit, proto ji zde zmiňujeme jen okrajově.

6 ZÁVĚR

V této bakalářské práci jsme se pokusili popsat pastorační činnost Komunity Noe, podrobit ji pastorálně-teologické analýze a na jejím základě pak doporučit kroky, které by mohly napomoci jejímu prohloubení.

Pastorační činnost Komunity Noe má misijní charakter, jejím cílem je inspirovat lidi, se kterými pracuje, k hledání spásy. Tento cíl se snaží realizovat třemi způsoby - nabídkou volnočasových aktivit a osobnostně formačních pobytů pro mládež; pomáhajících rozhovorů a osobního doprovázení mladých lidí a také organizováním aktivit pro obec, ve které působí. Cílovou skupinu, na kterou je pastorační činnost komunity zaměřena, tvoří převážně dospívající a dospělá mládež, a to jak věřící, tak nevěřící. Základní teologický princip, ze kterého Komunita Noe při pastoraci vychází, je princip inkulturace.

Komunita Noe se při svých pastoračních činnostech snaží prohloubit víru lidí věřících a inspirovat nevěřící, dát prostor k jejich vzájemnému (inkulturačnímu) dialogu. Učí mladé křesťany neutajovat svou víru, pomáhá jim uvědomovat si hodnoty, které právě křesťanská víra přináší světu. Skrze společné činnosti, otevřené kontakty s nevěřícími mu je pak nabízet.

Aktivity, na nichž Komunita Noe staví své pastorační působení, nejsou přímo zaměřeny na poučování o obsahu katolické víry, ale snaží se odpovídat na konkrétní potřeby mladých lidí. Osobní pastorační, založenou na vztahu a zakotvenou ve společenství, pak může mladým lidem snáze ukazovat subjektivní rozměr náboženství.

Komunita usiluje o to vést autentický křesťanský život, vytvářet domov a společenství, které nabízí ke sdílení. Tím se snaží inspirovat mladé lidi k hledání Boha a doprovázet je na této cestě, která zároveň znamená objevování jejich vlastní vnitřní hodnoty, nalézání sebe sama a svého životního poslání.

Je si však vědoma, že veškerou svou činností pouze vytváří prostor pro působení Boží lásky. Neboť: „Nestaví-li dům Hospodin, nadarmo se namáhají stavitelé.“ (Ž 127,1) či „...nic neznamena ten, kdo sází, ani kdo zalévá, nýbrž Bůh, který dává vzrůst.“ (1 Kor, 3,7)

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ:

Publikace, články, studie

AMBROS, P. *Fundamentální pastorální teologie. Pastorální teologie I.* Olomouc: BERGER, P.L. *Vzdálená sláva. Hledání víry ve věku lehkověrnosti.* Brno: Barrister&Principal, 1997. ISBN 80-85947-18-8.

HALÍK, T. *Vzýván i nevzýván. Evropské přednášky k filozofii a sociologii dějin křesťanství.* Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2004, ISBN 80-7160-692-3.

HAMAN, B. *Svět dnešních mladých.* In: TT 4/2002

HRUŠKA, P. *Hod beránka. Křesťanské slavení sederové večere.* Nevydáno.

KAPLÁNEK, M. *Pastorace mládeže.* Praha: Salesiánská provincie, 1999.

MARTINEK, M. *Ztracená generace?* Svitavy: Trinitas, 2006. ISBN 80-86885-14-3.

MUCHOVÁ, L. *Křesťanství, které se dotýká srdce i rozumu. Symboly v náboženské výchově. Přednáška pro seminář učitelů náboženství.* Banská Bystrica, 28. 2. 2002. Dostupné na http://www.tf.jcu.cz/cz_lmenu/katedry/pedag/index.php

NAUER, D. *Potřebují ti, kdo pracují v pastoraci teoretický pastorační koncept?* Dostupné na http://www.tf.jcu.cz/cz_lmenu/katedry/praktik_teol/getfile.php?filename=DorisprekladClane_k_doc

Nová pražská pesachová hagada. přel. SIDON, K. Praha: Sefer, 1996.

OPATRŇÝ, A. *Cesty pastorace v pluralitní společnosti.* Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2006. ISBN 80-7192-930-1.

OPATRŇÝ, A. *Pastorační situace u nás. Analýzy a výhledy.* Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 1996. ISBN 80-7192-092-4.

OPATRŇÝ, M. *Přehled metod pastorační práce.* Dostupné na http://www.tf.jcu.cz/cz_lmenu/katedry/praktik_teol/getfile.php?filename=specialnipastorace_scriptummetody_ii_doc

RATZINGER, J. *Bůh a svět. Víra a život v naší době. Rozhovor s Peterem Seewaldem.* Praha: Barrister – Principal/Vyšehrad. 2003, ISBN 80-85947-88-9, str. 301 n.

SCHLEMMER, K., DEMEL, Z. *Pronikavá změna pastorace, nebo sebezáchovný provoz?* České Budějovice: JU v ČB Teologická fakulta, 2005. ISBN 80-7040-814-6. Vydavatelství UP, 2002, ISBN 80-244-0419-2.

Zpravodaj plzeňské diecéze, 5/2007

Dokumenty církve

Katechismus katolické církve. Praha: Zvon, 1995, ISBN 80-7113-132-6.

JAN PAVEL II. *Novo millenio ineunte*. Apoštolský list na konci Velkého jubilea roku dva tisíce. Olomouc: Matice cyrilometodějská, 2001.

Internetové zdroje

<http://www.komunitanoe.cz>: Komunita Noe

<http://www.disfrystak.cz>: Dům Ignáce Stuchlého SKM o.s.

<http://www.psl.cz>: Prázdninová škola Lipnice

<http://www.aktionszentrum.de>: Aktionszentrum Benediktbeuern, BRD

<http://www.spz-schlossfuerstenried.de>: Schulpastorales Zentrum – Fürstenried bei München, BRD

<http://www.schweigemeditation.de>: Kontemplace, BRD

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha I. : Přehled akcí konaných v Holostřevěch v roce 2006

Příloha II: Ukázky pozvánek na akce:
Schólé ve stodole (listopad 2006)
Holostok (červen 2006)

Příloha III.: Ukázka scénáře: Adventní duchovní obnova pro mládež (listopad 2006)

Příloha IV.: Výsledky analýzy SWOT (duben 2007)

Příloha I – Přehled akcí konaných v Holostřevech v r.2006

Přehled akcí konaných v Holostřevech v r.2006

termín	počet dnů v centru	akce	počet účast.
6.-11.1.	6	Krátkodobý pobyt	1
17.-18.1.	2	Pomáhající rozhovory	1
19.-20.1.	2	Pomáhající rozhovory	1
24.1.	1	Pomáhající rozhovory	1
27.1.	1	Večer chval	15
7.2.	1	Pomáhající rozhovory	1
10.-12.2.		*Animátoři mládeže	13
16.2.	1	Setkání s filosofií	8
2.2.	1	Pobyt společenství mládeže	6
27.2.	1	Večer chval	7
28.2. – 29.2.	2	* Masopustní veselí	80
3.-5.3.	3	Promítání u kamen	26
8.3.		Přípravná schůzka Holostoku - dobrovolníci	8
24.-25.3	2	Pobyt mladých rodin s dětmi	4
30.3.	1	Setkání s filosofií	8
31.3.	1	Večer chval	28
4.3.	1	Pomáhající rozhovory	1
13.-14.4.	2	Velikonoce	15
14.-17.5.	4	Pobyt mladých rodin s dětmi	4
21.-23.4.	3	Schůle ve stodole	50
24.4.	1	Pobyt mladých rodin s dětmi	3
26.4.		Přípravná schůzka Holostoku - dobrovolníci	12
28.4.	1	Večer chval	16
28.-30.4.	3	Cyklus společného vzdělávání -s partnerskou organizací ze SRN	16
3.5.	3	Setkání s filosofií	8
5.-8.5.	4	Práce a kontemplace	12
12.-14.5.	3	Historický víkend - pobyt společenství mládeže	5
12.-14.5.		*Animátoři mládeže	10
20. – 21.5.	2	Pobyt společenství mládeže	20
23.-31.5.	8	Krátkodobý pobyt	1
26.-28.5.	3	Pobyt společenství mládeže	5
26.5.	1	Večer chval	5
31.5.	1	Přípravná schůzka Holostoku - dobrovolníci	14
1.-4.6.	4	Krátkodobý pobyt	1
4.6.	1	Dětský den v Holostřevech	100
16.-18.6.	3	Holostoková brigáda	27
18.6.	1	Dětská slavnost	15
23.-25.6.	3	Holostok	300
29.6.	1	*Animátoři mládeže	30
2.-9.7.	7	Práce a kontemplace	20
10.-14.7.	5	Krátkodobý pobyt	1
10.-12.7.	3	Pobyt mladých rodin s dětmi	2
14.-16.7.	3	Integrační pobyt vozíčkářů a jejich asistentů	12
18.-23.7.	6	Letní minitábor	6
17.-28.7.	12	Mezinárodní tábor - francouzské společenství mládeže z Taize	14
29.7.-5.8.	8	Pobyt mladých rodin s dětmi	6
24.-29.7.		Kurs kontemplace - začátečníci	42
17.-18.8.	2	Krátkodobý pobyt	1
19.-25.8.		Kurz kontemplace - pokročilí	40
25.8.	1	Pobyt mladých rodin s dětmi	25
31.8.		RESTART – motivační kurz pro pedagogy	40
2.-3.9.	2	Svatba	80

9.-10.9.	2	Svatba	90
8.-10.9.		*Animátoři mládeže	20
27.-28.9.	2	Dobrovolnická brigáda	17
29.9.	1	Večer chval	8
20.-22.10.		Cyklus společného vzdělávání s partnerskou organizací ze SRN	16
26.-27.10.	2	Pobyt společenství mládeže	9
26.-27.10.	2	Pomáhající rozhovory	2
27.10.	1	Večer chval	9
3.-5.11	3	Schůle ve stodole	50
9.11.	1	Pomáhající rozhovory	1
26.9.	1	Valná hromada o.s.	16
1.12.	1	Večer chval	9
2.-3.12.	2	Jáhenské svěcení	150
8.-10.12.	3	Integrační pobyt vozíčkářů a jejich asistentů	12
listopad – prosinec 06	7	Návíky na vánoční koncert	12
23.12.	1	Vánoční koncert pro Holostřevy	80
29.12.	1	Večer chval	8
29.12.-2.1.	5	Silvestr	12
celkem	162		1688

SCHÓLÉ VE STODOLE

Dům Komunity Noe Holostřevy, 3. – 5. listopadu 2006

**Otevřené setkání - možnost zažít vzdělávání v původním smyslu,
jako snahu o kultivaci duše a dialog**

Pátek 3. 11.

20.30

Břetislav a Vladislava Běhounkovi, farář a farářka – **Putování po silných místech Sinaje**

(Vyprávění o cestě, promítání fotografií)

Sobota 4. 11.

10.30

Vladimír Buřt, kastelán na zámku Jezeří:

Zámek, nebo uhlí?

(Zpráva o boji za zachování zbytků krajiny v severních Čechách)

12.30 oběd, procházení, ležení, nic děláni

15.00

Vladimír Just, publicista, teatrolog, floskulolog, šumavofil:

Šumava a mediální manipulace

(Zobrazování jako prostředek cíleného ovlivňování veřejnosti – několik ukázek, rozprava)

17.00

Jan Voběrek, znalec problematiky pěstounské péče v ČR:

Jak se žije pěstounským rodinám (Realistický pohled přímo „z terénu“)

20.00

Zdenka Jelenová, redaktorka pořadu „Nedej se“ na ČT 2, novinářka:

O umírání (Filmový dokument a povídání o posledních měsících muzikanta Emila Pospíšila, o smrti, zázracích, touze a všeličem jiném)

Neděle 5. 11.

10.00

Bohoslužba v kostele svatého Mikuláše

11.30

Tematická vycházka - Genius loci v pohraničí?

14.00 společný oběd

Adventní duchovní obnova pro mládež

termín: 28.-31.11.2004
místo: Planá u Mariánských Lázní a okolí
realizační tým: Mgr. Hana Plavcová
 Mgr. Robert Frouz
 Ing. Arch. Mgr. Milena Amáta Wenzlová

6 dobrovolníků (mládež z farnosti ve věku 18-22 let) – pomoc v kuchyni, páteční hra, technické zázemí akce

účastníci: 19 dětí z farnosti Plzeň – Severní předměstí ve věku 11-14 let

cíl: přiblížit dětem adventní dobu, Vánoce, jejich význam pro člověka úměrně jejich věku

metody: zážitková pedagogika, dramatická výchova, osobnostně sociální výchova

PÁTEK:

čas	název činností	popis činnosti	cíle, poznámky
17:30	příjezd do Plané, příchod na faru, ubytování		
18:00	1. blok seznamovací hra	Každý musí od co nejvíce dětí zjistit odpovědi na otázky: <i>Co jsi měl dneska k snídani? Co tě tento týden nejvíce potěšilo?</i> Po 5 minutách - sdílení v kruhu	účastníci se mezi sebou navzájem neznají, hra má zároveň i funkci ledolamky
	pravidla společného soužití	Animátoři společně s dětmi vytvářejí pravidla, sepisují je na papír, který visí ve společ. místnosti, na důkaz souhlasu s pravidly je děti podepíší	vzájemná spolupráce, komunikace, vymezení hranic
	očekávání	Každý vystřihne z barevného papíru tvar, symbol pro očekávání (dobu adventní), napíše na něj: • jaké má očekávání z tohoto víkendu • co sám udělá pro to, aby se jeho očekávání splnilo papíry se vylepí na zeď v místnosti	1. neděle adventní je čas očekávání – my spolu s ní vstupujeme do očekávání spoluzodpovědnost dětí za průběh duchovní obnovy
18:45	večeře		
19:30	2. blok stavba a boření chrámu jeruzalémského – „bojovka“ ve městě	1. úvodní část <i>vevnitř</i> a) Izraelité před stavbou chrámu (1Kr, 6.kap., Malý biblický atlas) b) pravidla pro bojovku: vy jste se stali Izraelity, vaším úkolem je postavit chrám • ve městě jsou rozmístěny schránky – základní kameny pro chrám, každá schránka má svoje číslo a umístění, které vidíte na plánu území, tu dostane každý k dispozici, do plánu pak také každý napíše název ctnosti, kterou v jednotlivých schránkách našel • úkolem je najít schránku, vybrat z ní stavební kameny pro chrám a přinést na společné shromaždiště, každý smí vždy nést jen 1 kámen • časový limit pro výběr schránek – 90 min, pravidlo – pohybujeme se pouze ve vyznačeném území • ve městě jsou také obludy, které neví, kde jsou schránky, ale jejich cílem je zabránit vám ve stavbě chrámu, budou vás tedy chytat, pokud vás chytanou, musíte jim odevzdat kámen, který máte u sebe. Obludy mají přísně ohraničené území, nesmí do místa stavby chrámu.	motivace, seznámení s reáliemi, četba příběhu z Písma kameny představují papíry s lidskými ctnostmi a vlastnostmi – např. spravedlnost, soucit s trpícími, ochota odpustit, láska k Bohu, k lidem,

			<p>důvěra v Boha, atd. Tyto papíry děti lepí na papírové bedny, z nichž staví chrám</p> <p>prožitek při dobrodružné hře ve večerním městě</p> <p>uvědomění – základní kameny, z nichž budujeme chrámy musí být opřeny o Boha, každý z nás jich může dosáhnout</p>
21:15	posvěcení chrámu	chrám je postaven, je čas jej posvětit, radovat se a oslavovat 1Kr, 8. kap. – četba spolu s písněmi – Hinematov, Chci oslavovat svého pána všichni zpívají, tančí, hodují – čaj, sušenky, oheň	oslava, důležitost rituálu v lidském životě, čas sváteční, výjimečný
21:40	zkáza chrámu	časový střih po slavnosti – pokračování příběhu chrámu – Nabuchodonozor v Jeruzalémě, zkáza chrámu (2Pa, kap.13-17) lidská pýcha a sebestřednost – počátek zkázy chrámu démoni sváží Izraelity, chrám začnou polepovat jinými lístečky (zbabělost, závist, slova bez skutků, nevíra, pýcha, lakota, sobectví, atd.) a boří chrám, Izraelité pouze přihlížejí	Izraelité očekávali od chrámu záchranu (role Mesiáše), ale opírali se o svou dokonalost, o sebe, ne o Hospodina →zkáza
22:00	reflexe vevnitř	otázky: co se stalo, proč se to mohlo stát? Izraelité znovu byli přivedeni k tomu, že vše mohou čekat pouze od Hospodina, ne od chrámu, který je možné zbořit, ale od Mesiáše, který je pevný a věčný	reflexe, porozumění, souvislosti, zasazení do kontextu, sdílení zážitků
		každý si namaluje svou siluetu, do ní napíše své dobré vlastnosti, co umí, v čem je dobrý v 2.fázi škrtně to, o co by mohl přijít aniž by jeho život ztratil na kvalitě, aby stále mohl dobře žít	sebereflexe, hodnotové měřítko jak se tento příběh dotýká mě
23:00	večerka		

SOBOTA:

7:30	budíček		
8:00	ranní chvály	všichni v kolečku, zpěv, dokola putuje svíčka, kdo chce, může se modlit nahlas	společenství, modlitba
8:30	snídaně		
9:00	3. blok Zvěstování		bibliodrama
	příjemné překvapení	děti se rozlosují do dvojic, mají 15 min na to, aby se zamysleli a našli něco, co by toho druhého mohlo potěšit, překvapit po 15 min. se přinesou předměty, dárky - reflexe	evokace tématu, motivace – milé překvapení v mém životě, orientace na projev přátelství druhému člověku
	rozdělení do skupin	děti se rozdělí na 3 skupinky, každá má svého animátora	

	práce s textem Lk1, 26-38, Mt1, 18-25	<ul style="list-style-type: none"> • čteme text po rolích • v každém textu zatrhnout nejdůl. subst. a sloveso + reflexe • k vybranému subs. napsat co nejvíce asociací • hra na důvěru • příprava scénky – přečtení a výběr nejlepší scénky 	porozumění textu, prožití, dramatizace, sociální vztahy ve skupině
	divadlo	děti hrají připravené scénky pro ostatní	celá skupina znovu pohromadě
11:30	oběd		
12:30	4. blok cesta do Betléma putování za narozeným Mesiášem	všichni se vydají na cestu do Betléma – jeskyně v cca 7 km vzdáleném lese během cesty se zastavujeme, čteme vánoční příběh o Noemi těsně před cílem – restaurace, chceme se zastavit na čaj, ale hostinský nás nepustí dovnitř (předem domluveno) – viz Maria, Josef při cestě do Betléma musíme jít dál v lese – jdeme potichu, přicházíme k místu, kde hoří oheň, tam čeká pastýř (1 z animátorů) – přivítá nás, řekne o události v betlémské jeskyni	změna prostředí, prožitek putování, cesty do Betléma
	jeskyně - Betlém	v jeskyni jsou vytvořené jesličky, u nich hořící paškál, připravené plovoucí svíčky • děti tam chodí po jednom, každý si připálí svíčku, s ní pošle na vodu své očekávání spojené s Mesiášem • společný příchod do jeskyně, čteme o narození Ježíše, modlitba, Narodil se Kristus Pán, ostatní koledy	tiho, tajemství Betlémské jeskyně, tajemství lidského života, světlo – co vše to znamená pro nás, pro mě osobně můj osobní vztah ke Kristu
	u ohně – svačina, špekáčky		
	cesta zpátky – odvoz mikrobusem		
	večeře		
20:00	5. blok 2 tváře	děti dostanou vystřiženou siluetu hlavy, kterou rozdělí na 2 části, do nich vpisují následující: • co nás vede k tomu, že chceme jít za Mesiášem • co naši cestu za ním ohrožuje, co nám brání	cesta za Mesiášem je vždy ohrožená, zvenku i od nás samotných – vtažení betlémského příběhu do mého života, vědomí souvislostí, vědomí vnitřních překážek mojí víry
21:00	cesta se svíčkou na věž	kdo nechce cestu vzdát, i přes všechna ohrožení, dostane svíčku a zapálenou ji odnese na kostelní věž, k dispozici má i zápalky (vždy znovu nová naděje). Tam svíčku nechá + chvíli tam může pobýt	závěr příběhu, prožitek sebe samotného ve vztahu k Bohu, k sobě, k ostatním
22:00	agapé	oslava – kytara, hostina	rytmus roku, důležitost času svátečního, společenství, uvolnění, relaxace
	večerka		

NEDELE

8:00	budíček		
8:20	ranní chvály		
8:40	snídaně		
	balení, úklid		
9:30	společná reflexe	shrnutí, dojmy, zážitky, naplnění očekávání (srv. viz 1.den), evaluace	
10:30	mše svatá		
	odjezd		

Příloha IV. : Výsledky analýzy SWOT

(duben 2007, 20 respondentů z řad o.s. Komunita Noe)

Silné stránky

Jako silné stránky pastoračního působení Komunity Noe označili respondenti:

- **otevřenost**

Myšlena je otevřenost vůči všem příchozím, vůči okolí a lidem v tíživé životní situaci. V komunitě je dlouhodobě a vědomě pěstovaná otevřená komunikace. Lidé, kteří přijíždějí, se mohou podílet na programu.

- **cílová skupina – velmi různorodá a široká**

S otevřeností souvisí i množství lidí z odlišných sociálních, světonázorových, generačních okruhů, kteří do Holostřev přijíždějí. Komunita má schopnost zaujmout a oslovit lidi (věřící, nevěřící, mladí, staří) a komunikovat s nimi. Komunita zároveň vytváří příležitost pro jejich setkávání, tato příležitost je hojně využívána.

- **osobní přístup k lidem**

Komunita propojuje nabídku pro množství s osobním přístupem ke každému, snaží se o porozumění lidem, kteří přijíždějí.

- **motivovaný a kvalifikovaný tým se zkušenostmi**

Členové Komunity Noe mají dlouhodobé zkušenosti s prací s mladými lidmi. Jsou to lidé, kteří mají odpovídající obdarování k této službě, mají pro ni přiměřené vzdělání a potřebnou lidskou zralost. I v malém počtu jsou schopni pokrýt řadu týmových rolí. Neberou svou službu jen jako časově omezené zaměstnání, ale jako poslání, za které neočekávají finanční odměnu.

- **zázemeí komunity a její služba**

Důležitá je provázanost každodenního žití obyvatel fary (komunity) s jejich službou. Ta se neomezuje jen na naplánované akce a aktivity, uskutečňuje se už samotnou existencí komunity v daném místě. Komunita vytváří lidské zázemeí pro své pastorační působení. K tomu bylo důležité učinit jasné rozhodnutí každého člena pro život v komunitě, vyjádřené odchodem z města do Holostřev. V komunitě panují přátelské vztahy.

V pastoraaci se KN věnuje oblastem, které jsou potřebné (zejm. osobní doprovázení, terap. rozhovory, aktivity pro místo,...)

Komunita nabízí inspirativní program.

- **vztah s církví**

Komunita je napojena na církevní struktury - spolupracuje s plzeňským biskupstvím, s farností Plzeň – Severní předměstí, v rámci možností s místní farností. Jeden z členů komunity byl v prosinci 2006 vysvěcen na jáhna, následně pak pověřen jako zodpovědný za pastoraaci mládeže na Tachovsku.

- **vztah k Bohu**

Komunita ukazuje na Boha nenásilně a zároveň přesvědčivě. Křesťanství je prožíváno a nabízeno, ale ne vnucováno. Vyvážená a pro laika nenucená křesťanská rovina věcí a přístupu. Člověk se zde může potkat s různorodostí náhledů na život v Božím duchu. Prostředí domu a komunita mu nabízejí větší možnost usebrání, zamyšlení nad dosavadním životem, otevírají ho Božímu působení (vykoupení do svobody).

Komunita se pravidelně modlí a k těmto modlitbám zve i účastníky aktivit.

- **síť podporovatelů**

Komunita má síť podporovatelů, která se postupem času vytvořila z účastníků pořádaných aktivit a která není uzavřená.

- **zázemeí v domě – genius loci**

Komunita má zázemeí ve vlastním domě, zahradě, místu (genius loci). Nabízí žijícím i přicházejícím lidem místo ke spočinutí.

- **vztahy s obcí, tradice**

Komunita poměrně rychle navázala dobré vztahy s obcí, snaží se o komunikaci s nimi a „stmelování“ obce tím, že ve spolupráci s místními obyvateli podporuje obnovování starých tradic, zároveň se snaží vytvářet nové.

Slabé stránky

Jako slabé stránky pastoračního působení Komunity Noe označili respondenti:

- **malý tým**

Komunita je jakožto pastorační tým poměrně malá a není snadné ji rozšířit. To, co nabízí, je práce pro větší tým nebo alespoň pro tým, který nedělá nic jiného než se stará o program a chod fary. Vzhledem

k malému počtu pastoračně činných lidí není možné, aby program běžel po dobu případné krize setrvačností.

- **příliš mnoho práce, riziko syndromu vyhoření**

Komunita dělá mnoho činností na více frontách (roztříštěnost) a má k tomu dlouhodobý sklon. Z toho pak pramení velká zaneprázdněnost členů, vyčerpanost a riziko vyhoření a rozpadu zevnitř. Existuje permanentní nebezpečí, že pro „vatu zapomene na podstatu“ (zaměňování prostředků: akce, propagace, fundraising, stavba,... za cíle: žít z Boha a s ním, vytvářet místo přijetí a setkání, DOMOV).

- **těžko definovatelný cíl, těžko zařaditelné do systému**

Cíl komunity se obtížně objektivizuje, pak se i těžko určuje, jestli se činnost daří nebo ne. Souvisí i s následujícími otázkami - Je to církevní/pastorační projekt? Je to sociální projekt? Je Komunita Noe hlavně společenství lidí s touhou žít společně s Bohem?

- **vztahy s účastníky aktivit (přítel - účastník – jak daleko má sahat služba?)**

S mnoha účastníky mají členové komunity přátelské vztahy. Vzhledem k počtu návštěv (přes 1600 za rok) však není možné navázat přátelství se všemi a ani to není cílem. Pro některé účastníky je pak těžké nebýt v pozici přítele.

Nejde definovat kdo je přítel a kdo účastník/klient. Je to zatěžující zejména i při kontaktu s "nesouznějícími" lidmi.

- **nejasnosti uvnitř komunity**

U jednotlivých členů může nastat kolize mezi službou pro komunitu, vlastním zaměstnáním a soukromým životem. Nejasnost ohledně míry přináležitosti a perspektivní zapojenosti jednotlivých členů komunity.

- **duchovní doprovázení**

Komunitě v současnosti chybí člověk, zástupce církve, který by ji systematicky duchovně doprovázel, poskytoval supervize, apod.

- **málo prostoru pro krátkodobé pobyty, nové členy**

V domě je málo prostoru pro lidi na krátkodobé pobyty, či nové členy komunity.

- **málo pozornosti propagaci**

Výzvou pro komunitu je lepší propagace činnosti. Komunita by mohla např. častěji aktualizovat své webové stránky, více se prezentovat na veřejnosti, a to jak v kraji, ve kterém působí, tak v rámci církve.

3. Příležitosti rozvoje

Na otázku *Kde, v čem, jak se může Komunita Noe rozvíjet, jaké výzvy pro ni existují?* odpověděli respondenti:

- **profesionalizace komunity – tzn. nový projekt, nová pracovní místa, existence finančního zabezpečení**

Komunita využije nabídek (zejména z) evropských zdrojů ke svému rozvoji a k profesionalizaci své činnosti. Bude tak moct dokončit rekonstrukci celého areálu a profesionálně se věnovat své službě, tzn. jako placené pracovní místo. Např. ve stodole by mohl vzniknout společenský sál, nové ubytovací kapacity, apod.

Komunita by mohla mít svého zaměstnance, aby tam byl např. člověk, který se bude moct intenzivně a stále věnovat lidem při krátkodobých pobytech. Mohla by také rozšířit kapacitu ubytování a potom více rozvíjet krátkodobé pobyty.

Povolání ke službě by se mohlo stát zaměstnáním.

Příležitostí by mohlo být, kdyby komunita dostávala finanční dary na provoz i obživu a její členové by se pak mohli plně věnovat pastoračnímu působení.

Komunita najde nové finanční zdroje k činnosti.

- **rozdělit kompetence mezi víc lidí**

Komunita by mohla více zapojit přidružené členy.

- **noví lidé v komunitě**

Obohacením by mohlo být rozšíření komunity, tj. nastěhování dalších členů.

- **vztahy s církví, partnery, mikroregionem a obcí**

Biskupství bude nadále podporovat Komunitu Noe. Komunita se bude moci aktivně a účinně podílet na rozvoji celé církve. Komunita získá podporu od nových partnerů, udrží si podporu partnerů stávajících. Podaří se jí více inkulturovat do regionu/ mikroregionu. Udrží si dobrý kontakt s místními lidmi a bude ho prohlubovat.

- **duchovní život komunity, zpevnění komunity**

Bude se prohlubovat společná i individuální spiritualita. Výzvou je komunitu stabilizovat event. jasněji profilovat jako komunitu, rozvíjet se vnitřně.

4. Vnější hrozby

V této části analýzy SWOT odpovídali respondenti na otázku: *Co může službu, pastorační působení Komunity Noe ohrozit?*

- **vnitřní rozklad komunity**

Nejčastěji zmiňovanou hrozbou pro působení Komunity Noe byly označeny neshody uvnitř komunity, ať už v komunikaci (nedorozumění, neshody, neřešení konfliktů), tak personální - kdyby někdo odešel, nebo byl psychicky či jinak zdravotně indisponován (syndrom vyhoření, úraz, apod.), příp. kdyby se rozpadalo některé z komunitních manželství. Ohrožením je též vnitřní nesoudržnost – „komunita přestane táhnout za 1 provaz“.

- **komunita – organizace**

Tato hrozba se týká případu profesionalizace komunity, tj. komunita se vyprofiluje jako organizace, která zaměstnává vlastní členy. Odtud pramení obava ze silného prolínání pracovních a osobních vztahů, které může ztížit řešení nastalých pracovních i osobních problémů.

- **církev**

Obavy plynou i ze ztráty přízně církevních autorit (např. jiný biskup s jinými pastoračními prioritami nebo „upadnutí v nemilost na biskupství“), dále pak z neshod s místním klérem (teologický nesouhlas, závist pastoračních úspěchů)⁷⁴.

Hrozbou by mohlo být i podstatné oslabení vazby na širší církev (diecéze, farnost).

- **obec**

Vnější hrozbou je též ztráta přízně místních lidí, pomluvy, závist.

- **finance**

Nepodaří se sehnat finance na další rekonstrukci a provoz. Komunita ztratí finanční podporu (granty).

---

⁷⁴ Farnosti, které nejbližše sousedí s místem působení Komunity Noe, zastávají spíše konzervativní pohled na církev, tedy i na pastorači.

ABSTRAKT

PLAVCOVÁ, H. *Pastorace Komunity Noe*. České Budějovice 2007. Bakalářská práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích. Teologická fakulta, Katedra praktické teologie. Vedoucí práce M. Kaplánek

Klíčové pojmy: Komunita Noe, mládež, pastorace, princip inkulturace, kritéria pastorační práce s mládeží

Práce se zabývá popisem pastorační činnosti Komunity Noe, podrobuje ji pastorálně-teologické analýze a doporučuje kroky, které by mohly napomoci k prohloubení pastoračního působení komunity.

Cílem pastorační činnosti Komunity Noe je inspirovat lidi, se kterými pracuje, k hledání spásy. Tento cíl se snaží realizovat třemi způsoby - nabídkou volnočasových aktivit a osobnostně formačních pobytů pro mládež, pomáhajících rozhovorů a osobního doprovázení mladých lidí a také organizováním aktivit pro obec, ve které působí. Cílovou skupinu, na kterou je pastorační činnost komunity zaměřena, tvoří převážně dospívající a dospělá mládež, a to jak věřící, tak nevěřící.

Základní teologický princip, ze kterého Komunita Noe při pastoraci vychází, je princip inkulturace. Z něj jsou pak vyvozena čtyři kritéria pastorační práce s mládeží – hledání a užívání společného jazyka, individuální přístup ke každému člověku, nabídka spirituality, personální a věcná nabídka. Těmito kritérii je pastorační činnost Komunity Noe hodnocena.

ABSTRACT

Pastoral Care of the Noe Community

Key words: Noe Community, youth, pastoral care, principle of inculturation, youth pastoral care criteria

The work describes pastoral care activities of the Noe Community, analyses these activities from the pastoral and theological points of view, and recommends steps which could be taken to deepen the effects of such pastoral care.

The aim of the pastoral care of the Noe Community is to inspire people with whom the community works to start searching for salvation. The three basic ways of realizing such a goal are supported by the community: offering free time activities and personality-formation courses, personal guiding and offering helping interviews, and organizing activities for the whole village community. The target group which the pastoral care is aimed at are youth and young adults, both believers and non-believers.

The basic theological principle from which the whole pastoral care stems is the principle of inculturation. It serves as a starting point for four criteria of the youth pastoral care – searching and finding the common language, practising an individual approach to each person, offering specific spirituality, and personal and subject-matter offer. These are the criteria for evaluation of the pastoral care activities of the Noe Community.